

ESNAF VE SANATKÂRLAR MESLEK KURULUŞLARI KANUNU

Kanun Numarası : 5362
Kabul Tarihi : 7/6/2005
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 21/6/2005 Sayı : 25852
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 44

BİRİNCİ KISIM*Amaç, Kapsam ve Tanımlar**Amaç*

Madde 1- Bu Kanunun amacı; esnaf ve sanatkârlar ile bunların yanlarında çalışanların meslekî ve teknik ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmelerini ve meslekî eğitimlerini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplini ve ahlâkını korumak ve bu maksatla kurulan tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğindeki esnaf ve sanatkârlar odaları ile bu odaların üst kuruluşu olan birlik, federasyon ve Konfederasyonun çalışma usûl ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, esnaf ve sanatkârlar ile bunların yanlarında çalışanlar ve esnaf ve sanatkârlar tarafından kurulan esnaf ve sanatkârlar odaları ile bu odaların üst kuruluşları olan birlik, federasyon ve Konfederasyon hakkında uygulanır.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Esnaf ve sanatkâr: İster gezici ister sabit bir mekânda bulunsun, Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulunca belirlenen esnaf ve sanatkâr meslek kollarına dahil olup, ekonomik faaliyetini sermayesi ile birlikte bedenî çalışmasına dayandıran ve kazancı tacir veya sanayici niteliğini kazandırmayacak miktarda olan, basit usulde vergilendirilenler ve işletme hesabı esasına göre deftere tabi olanlar ile vergiden muaf bulunan meslek ve sanat sahibi kimseleri,

b) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

c) Genel Müdürlük: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğünü,

d) Oda: Esnaf ve sanatkârların kuracakları ihtisas ve karma esnaf ve sanatkârlar odalarını,

e) İhtisas odası: Aynı meslekte faaliyette bulunan esnaf ve sanatkârların bir araya gelerek il merkezlerinde veya ilçelerde kurmuş oldukları esnaf ve sanatkârlar odalarını,

f) Karma oda: İhtisas odası kurabilecek sayıya ulaşamayan değişik mesleklerdeki esnaf ve sanatkârların bir araya gelerek kuracakları odaları,

g) Şube: Birlik tarafından oda kurulamayan ilçelerde açılacak ve buradaki esnaf ve sanatkârların işlemlerini yürütecek hizmet birimlerini,

- h) İrtibat bürosu: İhtisas odalarının ve ilçelerdeki karma odaların çalışma bölgeleri içerisinde açacakları büroları,
- ı) Birlik: Aynı ilde kurulan esnaf ve sanatkârlar odalarının, aralarındaki dayanışmayı temin etmek ve bu odaların il genelinde işbirliği ve ahenk içerisinde çalışmalarını ve gelişmelerini sağlamak ve o ilin esnaf ve sanatkârlarını temsil etmek amacıyla il merkezlerinde kuracakları esnaf ve sanatkârlar odaları birliklerini,
- j) Federasyon: Aynı meslek dalında kurulan esnaf ve sanatkârlar odalarının, üyelerinin meslekî yönden ihtiyaçlarını karşılamak, çalışmalarını ve gelişmelerini ülke genelinde işbirliği ve ahenk içerisinde yapabilmelerini sağlamak amacıyla, kuracakları esnaf ve sanatkârlar federasyonlarını,
- k) Konfederasyon: Esnaf ve sanatkârlar odaları, birlikleri ve federasyonları arasında birliği temin, gelişme ve ilerlemeyi sağlamak ve genel olarak esnaf ve sanatkârların çalışmalarını meslekî yönden ve kamu yararına uygun olacak şekilde düzenlemek ve bu hususta gerekli görülecek her türlü tedbiri almak ve teşebbüste bulunmak, meslekî eğitimlerini geliştirmek, esnaf ve sanatkârları yurt çapında ve uluslararası düzeyde temsil etmek, sorunlarının çözümü için ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar nezdinde gerekli girişimlerde bulunmak, ulusal ekonomideki gelişmelere paralel olarak lüzumlu görülecek meslekî tedbirleri almak ve Bakanlık tarafından esnaf ve sanatkârlarla ilgili verilecek görevleri yapmak üzere kurulan Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunu,
- l) Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları: Oda, birlik, federasyon ve Konfederasyonu,
- m) Sicil: Bulunduğu il idari sınırları içerisinde çalışmak üzere birlik bünyesinde ayrı bir birim olarak kurulan Esnaf ve Sanatkâr Sicili Müdürlüğünü,
- n) Sicil Gazetesi: Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesini,
- o) Asgari ücret: Onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan brüt asgari ücreti,
- p) Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanı: Esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarının işlemlerinin ve verilecek hizmetlerin elektronik ortamda yapılmasını sağlayan sistemi,
- İfade eder.

İKİNCİ KISIM

Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları

BİRİNCİ BÖLÜM

Esnaf ve Sanatkârlar Odası

Odaların kuruluşu

Madde 4- Odalar, oda kurulmak istenen yerde çalışmakta olan sanat, hizmet ve meslek sahipleri ile esnaftan en az beşyüz kişinin isteği ve Bakanlık izni ile kurulur. Oda unvanında esnaf, sanatkâr veya esnaf ve sanatkâr ibaresi yer alır.

Oda kuruluşu ile ilgili olarak mülki idare amirliğine verilecek müracaat dilekçesine Bakanlık tarafından Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında hazırlanmış örneğine uygun düzenlenen oda kuruluş tutanağı ve oda ana sözleşmesi eklenir. Ayrıca oda kurucu üyelerinin tüm bilgilerinin eksiksiz olarak Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanına girişi yapılır. Oda kuruluş tutanağı ve ana sözleşmesi, sicil müdürünün gözetiminde tanzim ve imza edilir. Oda kuruluş işlemlerinin gerçeğe uygun olup olmamasından sicil müdürü sorumludur.

Mülki idare amirliği onbeş gün içinde kuruluş talebini inceler ve görüşü ile birlikte kuruluş belgelerini noksansız olarak Bakanlığa gönderir. Bakanlık kuruluş talebi hakkında ilgili birliğin görüşünü alır. Bakanlık bir ay içinde kuruluş için izin verip vermediğini bildirimediği takdirde oda kurulmuş sayılır.

Kurulan odanın üyeleri arasında olup diğer odalardan ayrılmış olanların eski odalarındaki üyeliği sona erer ve dosyası üyesi olduğu yeni kurulan odaya bir ay içinde devredilir.

Karma odalarda, odanın talebi ve birliğin onayı ile meslek komiteleri kurulabilir.

Odaların çalışma bölgesi

Madde 5- Odaların çalışma bölgesi, buldukları ilçenin idari sınırlarıdır.

Birden fazla ilçe bulunan büyükşehir il merkezlerinde kurulan odaların çalışma bölgesi büyükşehir dahil ilçelerin idari sınırlarıdır.

Aynı çalışma bölgesinde, faaliyet konusu aynı olan birden fazla oda kurulamaz.

Çalışma bölgesi odaların faaliyet sınırlarını belirler, esnaf ve sanatkârların meslekî faaliyetleri çalışma bölgesi ile sınırlandırılmaz.

Odalar, her türlü sorumluluk kendilerine ait olmak kaydıyla çalışma bölgesi içinde birlikten izin alarak irtibat bürosu açabilirler.

Odaya kayıt

Madde 6- Esnaf ve sanatkârların sicile kayıtları yapılmadıkça, hiçbir şekilde odaya kayıt yapılamaz. Sicile kayıt olan esnaf ve sanatkârlara ait bilgiler sicil tarafından; elektronik ortamda, iş yerlerinin bulunduğu yerdeki, iş yerleri seyyar olanların ikametgâhlarının bulunduğu yerdeki meslek ve sanatları ile ilgili ihtisas odasına; meslek ve sanatları ile ilgili ihtisas odası bulunmayanların bilgileri ise karma odaya kayıt için gönderilir. İlgili oda yönetim kurulu, bu kişilerle ilgili üyelik kararlarını ilk toplantısında alır.

(Değişik ikinci fıkra: 16/5/2018-7144/15 md.) Oda kuruluş yeter sayısına ulaşamadığı için oda kurulması mümkün olmayan yerlerdeki esnaf ve sanatkârların kayıtları birlik marifetiyle tutulabilir. Esnaf ve sanatkârlara odalarca verilen hizmetler, ilçelerde şube açmak suretiyle birlik tarafından verilebilir.

(Ek fıkra: 16/5/2018-7144/15 md.) Büyükşehir statüsündeki iller ile diğer illere bağlı ilçelerde kurulu oda bulunmaması durumunda, bu ilçelerdeki esnaf ve sanatkârların kayıt edilecekleri oda ile bu odaların çalışma bölgesi Bakanlık tarafından belirlenir.

Aynı iş yerinde birden fazla konuda faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlar esas faaliyeti ile ilgili odaya kayıt olurlar. Ancak, üye isterse yükümlülüklerini yerine getirmek kaydıyla diğer faaliyetleriyle ilgili odalara da sicil marifetiyle kayıt yaptırabilir.

Esnaf ve sanatkârlar odasına kayıtlı olanlar, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesindeki ticaret ve sanayi odasına, ticaret odasına, sanayi odasına, deniz ticaret odasına; bu odalara kayıtlı bulunanlar ise esnaf ve sanatkârlar odasına kaydedilemezler. Sermaye şirketlerinin ortakları, başkaca esnaf ve sanatkârlık faaliyeti olmadıkça, sadece şirket ortaklığı sebebiyle hiçbir şekilde esnaf ve sanatkârlar odalarına üye kaydedilemezler.

Üyelik şartları

Madde 7- Oda üyeliği için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak veya yabancı devlet tabiiyetinde bulunmakla beraber Türkiye'de sanat ve ticaret yapıyor olmak.

b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak.

c) Vergi mükellefi olmak ya da vergiden muaf olmak.

d) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesindeki odalara kayıtlı olmamak.

Üyeliğin son bulması

Madde 8- Aşağıda belirtilen durumlarda üyenin oda kaydının silinmesine yönetim kurulu tarafından karar verilir, durum sicile bildirilerek kaydın silinmesi temin edilir ve kaydı silinen üyeye oda tarafından on gün içinde üyenin odaya bildirdiği iş yeri veya ikamet adresine yazılı olarak bildirilir.

a) Daimi olarak odanın çalışma bölgesi dışına çıkanlar.

b) 7 nci maddede belirtilen şartlardan herhangi birini kaybedenler veya bu şartlardan herhangi birine sahip olmadığı sonradan anlaşılanlar.

c) Sanat ve mesleğini yapmaktan sürekli olarak men edilenler.

d) Vergi mükellefiyetini sildirenlerden altı ay içinde tekrar vergi mükellefiyeti tesis ettirmeyenler.

Üyelikleri sicil tarafından silinenlerden, üye niteliğini tekrar kazananların oda üyeliği sicil tarafından tekrar tesis edilir. Bu şekilde üyeliği tekrar tesis edilen üyenin daha önce kazanmış olduğu hakları aynen devam eder. Ancak, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yetkili organlarında görevli olup da oda üyeliği yukarıdaki sebeplerden dolayı kesintiye uğrayanların yetkili organlardaki görevleri de kendiliğinden sona erer. Bu kişiler üyeliklerini tekrar kazanmış olsalar dahi o döneme ilişkin yetkili organ üyelikleri devam etmez.

Odaların organları

Madde 9- Oda organları şunlardır:

a) Genel kurul: Genel kurul toplantı tarihinden en az altı ay önce odaya kaydolmuş ve Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından, ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşu tarafından alınacak, genel kurul toplantısına katılacaklar listesine dahil olan üyelere oluşur.

b) Yönetim kurulu: Başkan dahil olmak üzere, üye sayısı 1000'den az olan odalarda yedi, üye sayısı 1000-2000 olanlarda dokuz, 2000'den fazla olan odalarda onbir kişiden oluşur ve genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilir. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

c) Denetim kurulu: Genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilecek üç kişiden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

Oda genel kurulunun görev ve yetkileri

Madde 10- Oda genel kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Oda başkanını, yönetim kurulu ve denetim kurulu asıl ve yedek üyelerini seçmek.

b) Yönetim kurulu faaliyet raporu, denetim kurulu raporu, bilanço ve gelir ve gider hesaplarını incelemek, kabul veya reddetmek.

c) Yönetim kurulu ve denetim kurulunu ibra etmek.

d) Yeni döneme ait çalışma programı ile bu programda yer alacak olan üyelerin meslekî eğitim, teorik ve pratik kurs programlarını ve tahmini bütçeyi incelemek, aynen veya değiştirerek kabul etmek.

e) İşlem ve eylemleri nedeniyle hukuki ve cezai sorumluluğu tespit edilen organ üyeleri hakkında dava açılmasına, bunların görevde kalıp kalmamasına karar vermek.

f) Bakanlıkça düzenlenen oda ana sözleşmesinde değişiklik yapılması hakkında yönetim kurulunca Bakanlıktan alınacak ön izne dayanarak karar vermek.

g) Odanın meslekî faaliyet alanını ilgilendiren konuda kurulabilecek federasyona kurucu olma hususunda alınan yönetim kurulu kararını onaylamak.

h) Bakanlıktan alınan ön izne dayanarak fesih teklifi hakkında karar vermek.

ı) İmkanları nispetinde öncelikle faaliyet alanları ile ilgili branşlarda olmak üzere öğrenci okutulmasına, bir evvelki yıl gayri safi gelirlerinin %10'unu geçmemek kaydıyla kamu yararına faaliyet gösteren kuruluşlara ve belge veya diğer kanıtlara dayandırılmak kaydıyla muhtaç durumdaki oda üyelerine yardımda bulunulmasına karar vermek.

j) Bağlı olduğu birliğin muvafakati alınmak şartıyla kuruluş amacını gerçekleştirmeye yönelik gayrimenkul ve her türlü taşıt alım ve satımına, gayrimenkul karşılığında ödünç para alınmasına karar vermek.

k) Bağlı olduğu birliğin muvafakati alınmak kaydıyla üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amaçlarıyla sınırlı olarak kurulmuş veya kurulacak şirketlere ve kooperatiflere iştirak etmek, amaçlarına uygun olarak eğitim ve öğretim kurumları kurmak üzere vakıf kurmaya karar ve bu konudaki işlemleri yürütmek üzere yönetim kuruluna yetki vermek.

l) Yönetim kurulu tarafından teklif edilen uyulması zorunlu meslekî kararları kabul ya da reddetmek.

Oda yönetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 11- Oda yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Oda işlerini mevzuat ve genel kurul kararlarına uygun olarak yürütmek.

b) Bakanlığın mevzuat gereği vereceği görevleri yerine getirmek.

c) Yeni döneme ait çalışma programı ile bu program içinde yer alacak olan üyelerin meslekî eğitim, teorik ve pratik kurs programlarını ve tahmini bütçeyi hazırlamak ve genel kurula sunmak.

d) Uyulması zorunlu meslekî kararları almak hususunda, bağlı bulunduğu birliğe iletilmek üzere genel kurula teklifte bulunmak.

e) Oda üyelerinin sicillerini tutmak ve bu bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında güncelleştirerek eksiksiz ve doğru olarak her an hazır halde bulundurmak, üyeler tarafından talep edilen belgeleri bilgisayar ortamında düzenlemek, ayrıca üyelerinin çalışma konuları hakkında resmî makamlarca istenilecek bilgileri vermek.

f) Oda üyelerinin çalışma konularına giren hususlarda haklarını korumak için resmî ve özel kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunmak, üyelerinin meslekî menfaatlerini ilgilendiren konularda, adli ve idari yargı mercileri önünde oda başkanı marifetiyle odayı temsil etmek.

g) Oda üyelerinden yıllık aidatları elektronik ortamda tahsil etmek,

h) Üyelerin, çalışma konularına giren işlerde gelişmelerini sağlamak ve ihtiyaçlarını karşılamak bakımından, gerekli tedbirleri almak, kurslar düzenlemek ve bu konuda ihtiyaç duyulan tesisleri kurmak üzere genel kurula teklifte bulunmak, bu bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında güncelleyerek takip etmek.

ı) Resmî ve özel merciler tarafından istenecek temsilciyi atamak ve görevlendirmek.

j) Bakanlıktan ön izni alınmış oda ana sözleşmesi değişikliklerini genel kurula teklif etmek.

k) Genel sekreter ve diğer personelin atama, terfi, cezalandırma ve görevlerine son verilmesine karar vermek, personele ait bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında güncelleyerek takip etmek.

l) Oda üyelerince üretilen mal ve hizmetlerin kalitesini, standartlarına ve sağlık koşullarına uygun şekilde üretilip üretilmediğini ve ücret tarifelerine uyulup uyulmadığını ilgililerin başvurusu üzerine veya doğrudan veya uzman kimseler aracılığı ile kontrol etmek, ayrıca meslekî teamüle aykırı davranışları belirlenen üyelere yazılı ihtarda bulunmak, tekrarı halinde ilgilileri birlik disiplin kuruluna bildirmek, tüketicilerin korunması için gerekli tedbirleri almak ve üyeleri hakkında bu konuda odaya yapılan şikâyetleri incelemek.

m) Oda üyeleri ve müşterileri arasında çıkacak anlaşmazlıkları çözümlmek, ceza gerektiren hallerde konuyu birlik disiplin kuruluna sevk etmek.

n) Muhasebe işlemlerini bilgisayar ortamında yerine getirmek ve üyelerin talebi doğrultusunda düzenlenen ve onanan belgeleri bilgisayar sisteminden yararlanarak vermek.

o) Mesleğe yeni girecek esnaf ve sanatkârlara meslekî eğitimler vererek, ticari faaliyetlerine başlayabilmeleri ve iş yeri açma ruhsatları için ilgili belediyeye verilmek üzere meslekî yeterlik belgesi vermek; üyelerine meslekî konularda danışmanlık yapmak.

p) İlçelerde, oda üyelerinin müşterileriyle ilişkisinde ortaya çıkan uyuşmazlıklarda, konu hakem heyetlerine intikal ettirilmiş ise bu hakem heyetlerine üye görevlendirmek.

r) Bilanço ve gelir ve gider hesap cetvelini şubat ayı sonuna kadar, genel kurul evrakını ise genel kurulu takip eden on gün içinde bağlı bulunduğu birliğe ve federasyona göndermek.

Oda denetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 12- Oda denetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bu Kanunla verilen görevler ile genel kurulda alınan kararların yönetim kurulu tarafından yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

b) Oda işlemlerinin mevzuat ve oda ana sözleşmesi çerçevesinde yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

c) Bakanlık ve oda üst kuruluşları tarafından verilen görevlerin yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

d) Odanın yıllık aidatlarının üyelere zamanında tahsil edilip edilmediğini kontrol etmek ve odanın işlem ve hesapları hakkında genel kurula rapor vermek.

e) Odanın üye kayıtlarının Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında, yeterli bilgileri haiz şekilde tutulmasını kontrol etmek.

f) Genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırmak.

Denetim kurulu üyeleri, yukarıda sayılan görev ve yetkilerinden (d) ve (f) bentlerinde belirtilenleri salt çoğunlukla yerine getirirler.

Resmî ve özel kuruluşlarla ilişkiler

Madde 13- Resmî ve özel kuruluşlarca, tacir ve sanayiciden meslekî faaliyetleri ile ilgili olarak istenilen ve 18.5.2004 tarihli ve 5174 sayılı Kanununun 26 ncı maddesinde öngörülen belgeler, esnaf ve sanatkârlar için mensup oldukları oda tarafından düzenlenir ve verilir.

Resmî makamlarca, esnaf ve sanatkârların meslekî faaliyetlerini ilgilendiren hususlarda alınacak kararlarda, ilgili odanın mütalaasından faydalanılır ve kurulacak komisyonlara oda temsilcisinin katılması zorunludur.

Belediyeler; ruhsat verebilmek için iş yeri açmak veya meslekî faaliyette bulunmak isteyen esnaf ve sanatkârlardan sicil tasdiknamesi ile üye olduklarına dair ilgili oda belgesini istemek zorundadırlar.

Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, kamu iktisadi teşebbüsleri, esnaf ve sanatkâr kredi ve kefalet kooperatifleri ve bankalar oda üyeleri ile ilgili ruhsat, ihale ve kredi işlemlerinde üye olduklarına dair ilgili oda belgesini istemek zorundadırlar.

Odaların gelirleri

Madde 14- Odaların gelirleri şunlardır:

a) Kayıt ücreti.
b) Yıllık aidat.
c) Konfederasyonca belirlenen tarife ücretleri karşılığında düzenlenecek ve onanacak belgeler ile yapılan hizmetler karşılığında alınacak ücretler.

d) Meslekî yeterlik belgesi ücretleri.

e) Yayın gelirleri.

f) Sınav ücretleri.

g) Oda amacını gerçekleştirmek için kurulacak kuruluşların ve iştiraklerin gelirleri.

h) Oda tarafından düzenlenecek danışmanlık, eğitim, kurs ve sosyal faaliyet gelirleri.

ı) Muhasebe işlerinin yapılmasından elde edilen gelirler.

j) Faiz ve diğer gelirler.

k) Bağış ve yardımlar.

Fesih, tasfiye ve iptal

Madde 15- Odaların fesih sebepleri şunlardır:

a) Üye mevcudunun yüzden aşağıya düşmesi.

b) Bakanlıkça yapılacak uyarıya rağmen mevzuata aykırı genel kurul kararlarının iki ay içinde düzeltilmemesi.

c) Konfederasyonca tespit edilen yıllık zorunlu giderleri karşılayacak miktarda gelir sağlayamadığının birlik tarafından tespit edilmesi üzerine yapılacak yazılı uyarıya rağmen odanın mali durumunun bir yıl içinde iyileştirilememesi.

d) Odanın faaliyet alanına giren hususlardan aynı meslek koluna mensup esnaf ve sanatkârların zamanla ayrı oda kurmaları sonucu, kalan üye sayısının ikiyüzden aşağı düşmesi.

Odalar yukarıda yazılı sebeplerle Bakanlığın teklifi üzerine yetkili asliye hukuk mahkemesi kararıyla fesih olunur.

Yukarıdaki hükümlere göre feshedilen odaların bağlı oldukları birlikçe görevlendirilecek heyet tarafından, borçları kendi varlığından ödenip, alacakları tahsil edildikten ve tasfiye giderleri de karşılandıktan sonra kalacak meblağ ile aynı haklar, heyet tarafından tutanakla birliğe devredilir. Kuruluşu yapılan odanın, daha sonra kuruluşunun usule uygun olmadığının anlaşılması halinde süre kaydı aranmaksızın odanın kuruluşu Bakanlık tarafından iptal edilir. Odanın kuruluş işleminin iptali halinde ise, odanın mal varlığı birliğe devredilir. Fesih olan veya kuruluşu iptal olan odaların üye kayıt defterleri birlik tarafından muhafaza edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

*Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birlikleri**Birliklerin kuruluşu*

Madde 16- Her il merkezinde bir esnaf ve sanatkârlar odaları birliği kurulur.

Bakanlıkça hazırlanan örneğe uygun olarak düzenlenmiş birlik ana sözleşmesi bir dilekçe ile o yer valiliğine verilir. Valilik onbeş gün içerisinde gerekli araştırmasını yaparak kuruluş onayı için belgeleri Bakanlığa gönderir.

Birlik, ana sözleşmesinin Bakanlık tarafından onaylanmasını müteakip kurulmuş olur. Birlik kuruluşlarında Konfederasyon görüşü alınır.

Bir ilde birden fazla birlik kurulamaz.

Birliğin çalışma bölgesi

Madde 17- Birlik çalışma bölgesi kurulduğu ilin idari sınırlarıdır. Çalışma bölgesindeki odalar faaliyetlerinden dolayı birliğe karşı sorumludurlar.

Birliğe kayıt

Madde 18- Odalar, çalışma bölgesi içinde buldukları birliğe, birliğin kuruluşunu takip eden bir ay içinde, yeni kurulan odalar da kuruldukları tarihten itibaren aynı süre içinde kayıt olmak zorundadırlar. Kayıt zorunluluğunu yerine getirmeyen odalar birlik tarafından resen kaydedilir ve bu durum ilgili odaya yazılı olarak bildirilir.

Birliğin organları

Madde 19- Birlik organları şunlardır:

a) Genel kurul : Genel kurul tarihinden en az altı ay önce kurulmuş olan odaların başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile birliğin görevde bulunan başkanı, yönetim ve denetim kurulu üyelerinden oluşur.

b) Başkanlar kurulu : Birliğe üye odaların başkanlarından oluşur.

c) Yönetim kurulu : Başkan dahil olmak üzere oda sayısı 25 ve daha az olanlarda beş, 26-50 olanlarda yedi, 51-120 olanlarda dokuz, 121 ve daha fazla olanlarda onbir kişiden oluşur ve genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilir. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

d) Denetim kurulu : Genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilecek oda sayısı 50 ve daha az olanlarda üç, 51 ve daha fazla olanlarda beş kişiden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

e) Disiplin kurulu : Oda sayısı 50 ve daha az olanlarda üç, 51 ve daha fazla olanlarda beş kişiden oluşur ve genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilir. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

Birlik genel kurulunun görev ve yetkileri

Madde 20- Birlik genel kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Birlik başkanını, yönetim, denetim ve disiplin kurulu asıl ve yedek üyelerini seçmek.

b) Yönetim kurulu faaliyet raporu, denetim kurulu raporu, bilanço ve gelir ve gider hesaplarını incelemek, kabul veya reddetmek.

c) Yönetim kurulu ve denetim kurulunu ibra etmek.

d) Yeni döneme ait çalışma programı ile bu program içinde yer alacak olan eğitim, teorik ve pratik kurs programlarını ve tahmini bütçeyi incelemek, aynen veya değiştirerek kabul etmek.

e) İşlem ve eylemleri nedeniyle hukuki ve cezai sorumluluğu tespit edilen organ üyeleri hakkında dava açılmasına, bunların görevde kalıp kalmamasına karar vermek.

f) Bakanlıkça düzenlenen birlik ana sözleşmesinde değişiklik yapılması hakkında yönetim kurulunca Bakanlıktan alınacak ön izne dayanarak karar vermek.

g) İmkânları ölçüsünde öğrenci okutulmasına, bir evvelki yıl gayri safi gelirlerinin %10'unu geçmemek şartıyla kamu yararına hizmet eden kuruluşlara sosyal yardım yapılmasına ve bütçe imkânları elverişli olmayan üye odalara durumlarını belgelendirmeleri kaydıyla aynı ve nakdî yardımda bulunulmasına karar vermek.

h) Kuruluş amacını gerçekleştirmeye yönelik gayrimenkul ve her türlü taşıt alım ve satımına, gayrimenkul karşılığında ödünç para alınmasına karar vermek.

ı) Üye odaların ve üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amaçlarıyla sınırlı olarak kurulmuş veya kurulacak şirketlere ve kooperatiflere iştirak etmek, amaçlarına uygun olarak eğitim ve öğretim kurumları kurmak üzere vakıf kurmaya karar vermek ve bu konuda işlemleri yürütmek üzere yönetim kuruluna yetki vermek.

j) Faaliyetlerine ait bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında güncelleyerek tutmak.

Birlik başkanlar kurulu

Madde 21- Birlik başkanlar kurulu; istişare organı olup, birlik çalışma bölgesindeki esnaf ve sanatkâr ile odalara ilişkin meseleler hakkında birlik yönetim kuruluna tavsiyelerde bulunur.

Birlik yönetim kurulu başkanı, başkanlar kurulunun da başkanıdır. Başkanın bulunmadığı hallerde toplantıya yetki verilen birlik yönetim kurulu başkan vekili başkanlık eder.

Kurul, üyelerinin çoğunluğu ile yılda bir defa eylül ayında kendiliğinden toplanır ve gerektiğinde birlik başkanının veya başkanlar kurulunun çoğunluğunun yazılı çağrısı ile her zaman toplanabilir.

Birlik yönetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 22- Birlik yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Birlik işlerini mevzuata ve genel kurul kararlarına uygun olarak yürütmek.

b) Bakanlık ve Konfederasyonca mevzuat gereği verilecek görevleri yerine getirmek.

c) Yeni dönem çalışma programı ile bütçeyi, bilanço ve gelir ve gider tablolarını hazırlamak ve genel kurula sunmak.

d) Odaların çalışmalarının mevzuat ve oda ana sözleşmesi esasları içinde yürütülmesini sağlamak üzere gerekli görülecek zamanlarda, işlemlerini incelemek ve alınması gerekli tedbirler hakkında bildirimde bulunmak.

e) Odalar hakkında lüzumlu bilgilerin Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında düzenli olarak tutulmasını sağlamak ve resmî dairelerin bu husustaki isteklerini yerine getirmek.

f) Odaların gelişmesini sağlamak, ihtiyaç ve güçlüklerini gidermek için gerekli tedbirleri almak, bu konuda resmî ve özel merciler nezdinde teşebbüslerde bulunmak, genel meslekî menfaatlerini ilgilendiren konularda adli ve idari yargı mercileri önünde birlik başkanı marifetiyle birliği temsil etmek.

g) Odalarda ve odalar arasında çıkan olumsuzluk ve anlaşmazlıklarla ilgili olarak düzenlenen raporları incelemek ve konuyu çözüme kavuşturmak.

h) Odaların, kuruluş amacını gerçekleştirmeye yönelik gayrimenkul ve her türlü taşıt alım ve satımı ile ödünç para alınması; şirket, vakıf ve kooperatif kurma ve kurulu bulunanlara katılma yönündeki taleplerini incelemek ve karar vermek.

ı) Resmî ve özel merciler tarafından istenecek temsilciyi atamak ve görevlendirmek.

j) Genel sekreter ve diğer personelin atama, terfi, cezalandırma ve görevlerine son verilmesine karar vermek ve personele ait bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında güncelleyerek takip etmek.

k) Çalışma bölgesi içindeki meslekî teamül, gelenek ve uyulması zorunlu meslekî kararları kendi görüşü ile birlikte Konfederasyona iletmek.

l) Birlik katılma payının ve kayıt ücretinin üye odalardan elektronik ortamda tahsilini sağlamak.

m) Esnafın işyeri açması, kapatması veya meslek değiştirmesi ile ilgili işlemlerin Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından takibini yaparak sicil işlemlerinin yerine getirilmesini sağlamak.

n) Odalardan gelen esnaf ve sanatkârlara ait şikâyetleri incelemek ve neticelendirmek ya da gerek görülmesi halinde konuyu Konfederasyona intikal ettirmek.

o) İllerde, esnaf ve sanatkârların müşterileriyle ilişkisinde ortaya çıkan uyuşmazlıklarda, konu hakem heyetlerine intikal ettirilmiş ise bu hakem heyetlerine üye görevlendirmek.

p) Üyesi olan odalara, bu odaların mevcut üyelerine ve esnaf ve sanatkârlık faaliyetine yeni başlayacak kişilere danışmanlık hizmeti vermek.

r) Üye odalardan gelen yıl sonu bilanço ile gelir ve gider cetvellerini incelemek, odalara yol gösterici tavsiyelerde bulunmak ve 15 inci maddenin (c) bendine göre değerlendirmek; bilanço ve gelir ve gider hesap cetvelini şubat ayı sonuna kadar, genel kurul evrakını ise genel kurulu takip eden on gün içinde Konfederasyona göndermek.

Birlik denetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 23- Birlik denetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bu Kanunla verilen görevler ile genel kurul kararlarının yönetim kurulu tarafından yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

b) Birlik işlemlerinin mevzuat ve birlik ana sözleşmesi çerçevesinde yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

c) Bakanlık ve Konfederasyon tarafından mevzuat gereği verilen görevlerin yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

d) Birlik kayıt ücreti ve katılma paylarının üye odalardan zamanında tahsil edilip edilmediğini kontrol etmek ve birliğin işlem ve hesapları hakkında genel kurula rapor vermek.

e) Birliğe bağlı odaların hesap ve işlemlerini Bakanlığın isteği üzerine incelemek.

f) Genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak.

Denetim kurulu üyeleri, yukarıda sayılan görev ve yetkilerinden (d) ve (f) bentlerinde belirtilenleri salt çoğunlukla yerine getirirler.

Disiplin kurulu ve disiplin cezaları

Madde 24- Birlik disiplin kurulu birliğe bağlı oda üyelerinin meslekî faaliyetleri sırasında meslek ahlakı ile bağdaşmayan hareket ve işlemlerini soruşturmaya ve durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre bu maddede belirtilen disiplin cezalarını vermeye yetkilidir.

Disiplin kurulu kendi üyeleri arasından bir başkan seçer. Disiplin kurulunun sekreterlik işleri birlik tarafından yerine getirilir. Disiplin kurulu üyeleri arasında eksilme olduğu takdirde, yedek üyelerden genel kuruldaki seçimde en fazla oy alanlar, oyların eşitliği halinde listeye göre sırayla disiplin kurulunca yazılı olarak disiplin kuruluna çağrılır.

Üyenin yazılı savunması alınmadan disiplin cezası verilemez. Disiplin kurulunun yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde savunma yapmayan üye, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

Disiplin kurulu kendilerine intikal eden ihbar ve şikâyetleri en çok bir ay içinde soruşturmaya başlar ve en geç üç ay içinde sonuçlandırır.

Disiplin kurulunca verilen cezalar on gün içinde ilgililere yazılı olarak tebliğ edilir. İlgililer bu karara karşı tebellüğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde yetkili idare mahkemesine dava açabilirler. Davanın açılmış olması idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. Dava, zaruret görülmeyen hallerde, evrak üzerinden inceleme yapılarak en kısa sürede sonuçlandırılır. Yetkili idare mahkemesince verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine başvurulabilir. Bölge idare mahkemesinin verdiği kararlar kesindir.

Oda üyelerine birlik disiplin kurulunca verilecek cezalar şunlardır:

a) Uyarma cezası: Meslek şeref ve haysiyetine uygun düşmeyen hareketleri olan, odaya olan üyelik görev ve yükümlülüklerini yerine getirmeyen, üyesi olduğu oda ve diğer esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarının itibarını zedeleyici fiilde bulunan ve sözler sarf eden, müşteri veya diğer kişilerle olan ilişkilerinde terbiye ve nezakete aykırı davranışlarda bulunan üyenin, meslekî faaliyetinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Üye, bir yıl içinde uyarma cezası gerektiren fiili tekrarlaması halinde kınama cezası ile tecziye edilir.

b) Kınama cezası: Müşterilerine ve diğer kişilere olan taahhütlerini yerine getirmeyen veya bunlara karşı haksız ithamda bulunan, müşterilerini ve diğer kişileri kandıran, nizami ölçü ve tartı aletlerini bilerek kullanmayan üyeye meslekî faaliyetinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Üye, bir yıl içinde kınama cezasını gerektiren fiili tekrarlaması halinde para cezası ile tecziye edilir.

c) Para cezası: Üyenin, Bakanlık, o yer idare amiri, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları tarafından mevzuata uygun olarak alınmış kararlara aykırı hareket etmesi ve mükerrer kınama cezası almasından dolayı, para cezası ile cezalandırılmasıdır. Para cezaları birliğe gelir kaydedilir. Verilecek para cezası 61 inci maddeye göre belirlenen yıllık aidatın iki katıdır. Üyenin para cezası verilmesini gerektiren eylem ve davranışlarının, aynı eylem ve davranış olmasına bakılmaksızın bir yıl içinde tekrarında, verilecek ceza yıllık aidatın beş katı olarak uygulanır.

d) Geçici veya uzun süreli oda üyeliğinden çıkarma cezası: Üyenin, esnaf ve sanatkâr sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde, huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozucu eylem ve davranışlarda bulunması karşısında oda üyeliğinden geçici veya uzun süreli olarak çıkarılması, bu süre içerisinde meslekî faaliyetini yürütememesidir.

Geçici çıkarma cezası bir aydan az, altı aydan fazla; uzun süreli çıkarma cezası altı aydan az, iki yıldan fazla olamaz.

Birliğin gelirleri

Madde 25- Birliğin gelirleri şunlardır:

- a) Birliğe bağlı odalardan alınacak kayıt ücreti.
- b) Birliğe bağlı odalar tarafından ödenecek katılma payları.
- c) Yayın gelirleri.
- d) Bağış ve yardımlar.
- e) Birlik amacını gerçekleştirmek için kurulacak kuruluşların ve iştiraklerin gelirleri.
- f) Birlik tarafından verilecek danışmanlık ve düzenlenecek sosyal faaliyet gelirleri.
- g) Birlik tarafından düzenlenecek meslekî kurslar, sergi ve fuarlardan sağlanacak gelirler.
- h) Para cezaları.
- ı) Konfederasyonca belirlenen ücret tarifelerine göre düzenlenecek ve onanacak belge ile hizmet karşılığı gelirleri.
- j) Sicile ilk kayıt ücreti.
- k) Sicil harçlarından alınacak paylar.
- l) Faiz ve diğer gelirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

*Esnaf ve Sanatkârlar Federasyonu**Federasyonun kuruluşu*

Madde 26- Federasyon kurulabilmesi için ülke genelinde aynı meslek dalında kurulmuş olan odaların %60'ının genel kurullarının federasyon kurulması yönünde karar almaları ve kurucu oda adedinin 40'dan az olmaması şarttır.

Kurucular, Bakanlıkça hazırlanmış örneğe uygun olarak düzenleyecekleri federasyon ana sözleşmesini bir dilekçe ile birlikte Bakanlığa verirler. Federasyon kuruluşlarında Konfederasyonun görüşü alınır.

Federasyon; ana sözleşmesinin Bakanlık tarafından onanmasından sonra kurulmuş olur. Aynı faaliyet konusunda birden fazla federasyon kurulamaz.

Federasyonların merkezi Ankara'dadır.

Federasyona kayıt

Madde 27- Federasyon kurulduktan sonra aynı meslek dalında kurulmuş bulunan veya sonradan kurulacak odalar, kuruluş tarihinden itibaren bir ay içinde federasyona kayıt olmak zorundadırlar.

Kayıt zorunluluğunu yerine getirmeyen odaların kayıtları federasyon tarafından resen yapılır ve ilgili odaya yazılı olarak bildirilir.

Federasyonun organları

Madde 28- Federasyon organları şunlardır:

- a) Genel kurul: Federasyon genel kurul tarihinden en az altı ay önce kurulmuş olan odaların yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile federasyonun görevde bulunan başkanı, yönetim ve denetim kurulu üyelerinden oluşur.
- b) Yönetim kurulu: Başkan dahil olmak üzere, oda sayısı 75 ve daha az olanlarda dokuz, 76-125 olanlarda onbir, 126 ve daha fazla olanlarda onüç kişiden oluşur ve genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilir. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

c) Denetim kurulu: Genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilecek üç kişiden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

Federasyon genel kurulunun görev ve yetkileri

Madde 29- Federasyon genel kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Federasyon başkanını, yönetim kurulu ve denetim kurulu asıl ve yedek üyelerini seçmek.
- b) Yönetim kurulu faaliyet raporu, denetim kurulu raporu, bilanço ve gelir ve gider hesaplarını incelemek, kabul veya reddetmek.
- c) Yönetim kurulu ve denetim kurulunu ibra etmek.
- d) Yeni döneme ait çalışma programı ile bu program içinde yer alan eğitim, teorik ve pratik kurs programlarını ve tahmini bütçeyi incelemek, aynen veya değiştirerek kabul etmek.
- e) İşlem ve eylemleri nedeniyle hukuki ve cezai sorumluluğu tespit edilen organ üyeleri hakkında dava açılmasına, bunların görevde kalıp kalmamasına karar vermek.
- f) Üye odalarda ve üye odalar arasında meslek ve sanatlarının yürütülmesi yönünden çıkacak olumsuzlukları ve anlaşmazlıkları çözüme kavuşturmak ve üye odaların uyması zorunlu meslekî kararların alınmasını sağlamak üzere Konfederasyona teklifte bulunmak.
- g) Üye odalar ve mensuplarının meslekî gelişme ve ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamak maksadıyla gerekli tedbirleri almaya ve bu konuda gereken kurs, seminer, fuar ve benzeri kültürel ve sosyal faaliyetlerde bulunmaya, tesisler kurmaya, Konfederasyonun uygun görüşü ile Bakanlıktan izin alarak uluslararası kuruluşlara üye olmaya karar vermek.
- h) İmkânları ölçüsünde öğrenci okutulmasına, bir evvelki yıl gayri safi gelirinin %10'unu geçmemek şartıyla kamu yararına hizmet eden kuruluşlara sosyal yardım yapılmasına ve bütçe imkânları elverişli olmayan üye odalara durumlarını belgelendirmeleri kaydıyla aynı ve nakdî yardımda bulunulmasına karar vermek.
- ı) Kuruluş amacını gerçekleştirmeye yönelik gayrimenkul ve her türlü taşıt alım satımına, gayrimenkul karşılığında ödünç para alınmasına karar vermek; bütün bu faaliyetlerine ait bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında güncelleyerek tutmak.
- j) Üye odaların ve üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amaçlarıyla sınırlı olarak kurulmuş veya kurulacak şirketlere ve kooperatiflere iştirak etmek, amaçlarına uygun olarak eğitim ve öğretim kurumları kurmak üzere vakıf kurmaya karar vermek ve bu konudaki işlemleri yürütmek üzere yönetim kuruluna yetki vermek.

Federasyon yönetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 30- Federasyon yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Federasyon işlerini mevzuata ve genel kurul kararlarına uygun olarak yürütmek.
- b) Bakanlık ve Konfederasyonca mevzuat gereği verilecek görevleri yerine getirmek.
- c) Yeni dönem çalışma programı ile bu program içinde yer alacak eğitim, teorik ve pratik kurs programlarını ve tahmini bütçeyi hazırlamak ve genel kurulun onayına sunmak.
- d) Mevzuat ve oda ana sözleşmesi esasları içinde yürütülmesini sağlamak üzere, gerekli görülecek zamanlarda, üye odaların çalışmalarını inceleyerek alınması gerekli idari ve mali tedbirler hakkında bildirimde bulunmak ve odanın bağlı bulunduğu birliğe bilgi vermek.

e) Federasyonda çalışan personel ile odalarla mensupları hakkındaki lüzumlu bilgilerin Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında düzenli olarak tutulmasını sağlamak ve resmî dairelerin bu husustaki taleplerini yerine getirmek.

f) Üyesi olan odalar ve mensuplarının meslekî bilgi ve eğitim çalışmalarını temin etmek, resmî ve özel merciler nezdinde gerekli girişim ve temaslarda bulunmak, mensuplarının genel meslekî menfaatlerini ilgilendiren konularda adli ve idari yargı mercileri önünde federasyon başkanı marifetiyle federasyonu temsil etmek.

g) Genel sekreter ve diğer personelin atama, terfi, cezalandırma ve görevlerine son verilmesine karar vermek.

h) Resmî ve özel merciler tarafından istenecek temsilcileri atamak ve görevlendirmek.

ı) Üye odaların gelişmesi için lüzumlu ve yararlı tedbirleri almak ve gereken tesisleri kurmak.

j) Federasyon katılma payının ve kayıt ücretinin üye odalardan elektronik ortamda tahsilini sağlamak.

k) Bilanço ve gelir ve gider hesap cetvelini şubat ayı sonuna kadar, genel kurul evrakını ise genel kurulu takip eden on gün içinde Konfederasyona göndermek.

Federasyon denetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 31- Federasyon denetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bu Kanunla verilen görevler ile genel kurulda alınan kararların yönetim kurulu tarafından yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

b) Federasyon işlemlerinin mevzuat ve federasyon ana sözleşmesi çerçevesinde yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

c) Bakanlık ve Konfederasyon tarafından mevzuat gereği verilen görevlerin yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

d) Federasyon kayıt ücreti ve katılma paylarının üye odalardan zamanında tahsil edilip edilmediğini kontrol etmek ve federasyonun işlem ve hesapları hakkında genel kurula rapor vermek.

e) Genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak.

Denetim kurulu üyeleri, yukarıda sayılan görev ve yetkilerinden (d) ve (e) bentlerinde belirtilenleri salt çoğunlukla yerine getirirler.

Federasyonun gelirleri

Madde 32- Federasyonun gelirleri şunlardır:

a) Federasyona bağlı odalardan alınacak kayıt ücreti ve katılma payları.

b) Yayın gelirleri.

c) Bağış ve yardımlar.

d) Federasyonun amacını gerçekleştirmek için kurulacak kuruluşların ve iştiraklerin gelirleri.

e) Federasyonca düzenlenecek sosyal faaliyet gelirleri.

f) Federasyon tarafından düzenlenecek meslekî kurslar, sergi ve fuarlardan sağlanacak gelirler.

g) Konfederasyonca belirlenen tarife ücretleri karşılığında düzenlenecek ve onanacak belge ve hizmet karşılıkları.

h) Faiz ve diğer gelirler.

Fesih ve tasfiye

Madde 33- Federasyon, kayıtlı üye odalardan üçte birinin yazılı fesih talebi üzerine bir ay içinde yapacağı genel kurul toplantısında, genel kurul üyelerinin üçte ikisinin kararı ile feshedilir.

Feshedilen federasyon, Konfederasyonca görevlendirilecek üç kişilik bir heyet tarafından, borçları kendi varlığından ödenip, alacakları tahsil edildikten ve tasfiye giderleri de karşılandıktan sonra kalacak meblağ ve aynı haklar Konfederasyona devrolunur. Beş sene içerisinde aynı konuda federasyon kurulduğu takdirde devrolunan meblağ bu kuruluşa verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

*Türkiye Esnaf ve Sanatkarları**Konfederasyonu**Konfederasyonun kuruluşu*

Madde 34- Konfederasyon, Bakanlıkça hazırlanmış örneğine uygun Konfederasyon ana sözleşmesinin Bakanlık tarafından onanmasından sonra kurulmuş olur. Kuruluş merkezi Ankara'dadır. Konfederasyonun kısa adı TESK'tir.

Konfederasyona kayıt

Madde 35- Bu Kanuna göre kurulmuş veya kurulacak olan birlik ve federasyonlar kuruluş tarihinden itibaren bir ay içinde Konfederasyona kayıt olmak zorundadırlar.

Kayıt zorunluluğunu yerine getirmeyen birlik ve federasyonların kayıtları Konfederasyonca resen yapılır ve ilgili meslek kuruluşlarına yazılı olarak bildirilir.

Konfederasyonun organları

Madde 36- Konfederasyonun organları şunlardır:

a) Genel kurul: Birlik ve federasyonların başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile Konfederasyonun görevde bulunan genel başkanı, yönetim kurulu ve dışarıdan seçilen üyeler hariç denetim kurulu üyelerinden oluşur.

b) Başkanlar kurulu: Konfederasyon genel başkanı ile birlik ve federasyon başkanlarından oluşur.

c) Yönetim kurulu: Genel kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilen genel başkan dahil onbeş kişiden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

d) Denetim kurulu: Genel kurul üyeleri arasından veya ikisi dışarıdan dört yıl süreyle görev yapmak üzere seçilen beş kişiden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

Konfederasyon genel kurulunun görev ve yetkileri

Madde 37- Konfederasyon genel kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Konfederasyon genel başkanını, yönetim kurulu ve denetim kurulu asıl ve yedek üyelerini seçmek.

b) Yönetim kurulu faaliyet raporu, denetim kurulu raporu, bilanço ve gelir ve gider hesaplarını incelemek, kabul veya reddetmek.

c) Yönetim kurulu ve denetim kurulunu ibra etmek.

d) Yeni döneme ait çalışma programı ile bu programda yer alan eğitim, teorik ve pratik kurs programlarını ve tahmini bütçeyi incelemek, aynen veya değiştirerek kabul etmek.

e) İşlem ve eylemleri nedeniyle hukuki ve cezai sorumluluğu tespit edilen organ üyeleri hakkında dava açılmasına, bunların görevde kalıp kalmamasına karar vermek.

f) Yönetim kurulunca hazırlanan yönetmelikleri onamak.

g) Herhangi bir sebeple birlik ve federasyonlarla Konfederasyon yönetim kurulu ve denetim kurulu arasında çıkacak görüş ayrılıklarını çözüme kavuşturmak.

h) Esnaf ve sanat sahiplerinin meslek ve sanatlarının yürütülmesi için gerekli ve faydalı görülecek tedbir ve teşebbüslerden yönetim kurulu tarafından getirilecek konuları incelemek ve karara bağlamak.

ı) Eğitim ve öğretim kurumları açılmasına, öğrenci yurtları tesis edilmesine, burs verilmesine ve öğrenci okutulmasına, bir evvelki yıl gayri safi gelirinin %10'unu geçmemek şartıyla kamu yararına hizmet eden kuruluşlara sosyal yardımlarda bulunulmasına, bütçe imkânları yeterli olmayan birlik ve federasyonlara durumlarını belgelendirmek kaydıyla ayni ve nakdi yardım yapılmasına karar vermek.

j) Konfederasyonun kuruluş amacını gerçekleştirmeye yönelik gayrimenkul ve her türlü taşıt alım satımına, gayrimenkul karşılığında ödünç para alınmasına karar vermek, bu faaliyetlerine ait bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında güncelleyerek tutmak.

k) Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları ve üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amaçlarıyla sınırlı olarak kurulmuş veya kurulacak şirketlere ve kooperatiflere iştirak etmek, amaçlarına uygun olarak eğitim ve öğretim kurumları kurmak üzere vakıf kurmaya karar ve bu konuda işlemleri yürütmek üzere yönetim kuruluna yetki vermek.

Konfederasyon başkanlar kurulu

Madde 38- Konfederasyon başkanlar kurulu, yüksek istişare kurulu olarak, ülke genelindeki esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarına ilişkin meseleler ile Türk esnaf ve sanatkârlarının ülke içindeki ve uluslararası düzeydeki gelişme ve sorunları hakkında Konfederasyon yönetim kuruluna tavsiyelerde bulunur.

Konfederasyon genel başkanı, başkanlar kurulunun da başkanıdır. Başkanın bulunmadığı hallerde toplantıya yetki verilen Konfederasyon genel başkan vekili başkanlık eder.

Kurul, üyelerinin çoğunluğu ile yılda bir defa ekim ayında kendiliğinden ve gerektiğinde Konfederasyon genel başkanının veya başkanlar kurulunun çoğunluğunun yazılı çağrısı üzerine her zaman toplanabilir.

Konfederasyon yönetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 39- Konfederasyon yönetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

a) Konfederasyon işlerini mevzuata ve genel kurul ve başkanlar kurulu tavsiyelerine uygun olarak yürütmek.

b) Bakanlık tarafından mevzuat gereği verilecek görevleri yerine getirmek.

c) Yeni dönem çalışma programı ile bu program içinde yer alacak olan eğitim, teorik ve pratik kurs programlarını ve tahmini bütçeyi hazırlamak ve genel kurulun onayına sunmak.

d) Birliklerin, federasyonların ve gerektiğinde odaların çalışmalarını mevzuat ve ana sözleşmeleri esasları içinde yürütülmesini sağlamak için lüzumlu görülecek zamanlarda hesap ve işlemlerini incelemek ve alınması gerekli tedbirler hakkında bildirimde bulunmak; birlik ve federasyonların, gelecek yıl çalışma programları ile yıl sonu bilanço ve gelir ve gider cetvellerini değerlendirmek ve bu kuruluşlara yol gösterici tavsiyelerde bulunmak.

e) Üyeleri hakkında gerekli bilgilerin Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında düzenli olarak bulunmasını sağlamak, resmî ve özel mercilerce lüzumlu görülecek konularda istenecek bilgi ve mütalaayı vermek, mensuplarının genel meslekî menfaatlerini ilgilendiren konularda, adli ve idari yargı mercileri önünde Konfederasyon genel başkanı marifetiyle Konfederasyonu temsil etmek.

f) Birlikler veya birliklerle federasyonlar arasında çıkacak anlaşmazlıkları incelemek ve çözüme kavuşturmak, çözüme kavuşturulamayan hususları Bakanlığa intikal ettirmek.

g) Konfederasyon topluluğu içindeki kuruluş mensuplarının meslek ve sanatlarının yürütülmesi için gerekli ve faydalı görülecek tedbirleri almak ve teşebbüslerde bulunmak.

h) Konfederasyon personelinin tüm bilgilerini Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında takip etmek, genel sekreter ve diğer personelin atanma, terfi, cezalandırılma ve görevlerine son verilmesine karar vermek.

ı) Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarını ilgilendiren konularda hazırlanacak mevzuat hakkında, gerektiğinde Konfederasyon görüşünü oluşturmak ve ilgili makama sunmak.

j) Ülke içinde ve dışında sergi ve fuarlar düzenlemek, desteklemek, katılmak ve Bakanlık izni alınmak şartıyla, ülke dışındaki meslekî kuruluşlara üye olma çalışmaları yapmak.

k) Esnaf ve sanatkârlar ile Konfederasyona bağlı kuruluşların ihtiyacı olan yardım ve kredileri sağlamak için gerekli girişimlerde bulunmak.

l) Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının muhasebe ve personel ile gereken diğer konularda yönetmeliklerini hazırlamak.

m) Meslek standartlarının belirlenmesi konusunda Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türk Standartları Enstitüsü ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile işbirliği yapmak.

n) Milli Prodüktivite Merkezi, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı ve benzeri kuruluşların kurullarına katılacak delegeyi tespit etmek.

o) Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesini Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri ta-banında yayınlamak, meslekî yayında bulunmak.

p) Birlik ve federasyonlarca gönderilen uyulması zorunlu meslekî kararları Bakanlık onayına sunmak.

r) Federasyon, birlik ve odalarda Konfederasyon tarafından yapılan denetimler sonucunda organ üyelerinin ve görevli personelin 59 uncu maddeye göre sorumlu görülmesi halinde, sonuç hakkında Bakanlığa bilgi vermek.

s) Konfederasyon katılma payının ve kayıt ücretinin birlik ve federasyonlardan elektronik ortamda işlem sırasında tahsilini sağlamak.

t) Kaybolmaya yüz tutmuş mesleklerin yaşatılması ve korunması için gerekli tedbirleri almak, konuyla ilgili olarak Bakanlığa bilgilendirmek.

Konfederasyon denetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 40- Konfederasyon denetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bu Kanunla verilen görevler ile genel kurulda alınan kararların yönetim kurulu tarafından yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

b) Konfederasyon işlemlerinin mevzuat ve Konfederasyon ana sözleşmesi çerçevesinde yerine getirilip getirilmediğini incelemek.

- c) Bakanlık tarafından mevzuat gereği verilen görevlerin yerine getirilip getirilmediğini incelemek.
- d) Konfederasyon kayıt ücreti ve katılma paylarının üye birlik ve federasyonlardan zamanında tahsil edilip edilmediğini kontrol etmek ve Konfederasyonun işlem ve hesapları hakkında genel kurula rapor vermek.
- e) Genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak.
- Denetim kurulu üyeleri, yukarıda sayılan görev ve yetkilerinden (d) ve (e) bentlerinde belirtilenleri salt çoğunlukla yerine getirirler.

Konfederasyonun gelirleri

Madde 41- Konfederasyonun gelirleri şunlardır:

- a) Birlik ve federasyonca ödenecek kayıt ücretleri ve katılma payları.
- b) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Sicil Gazetesi ile meslekî yayın gelirleri.
- c) Düzenlenecek ve onanacak belge gelirleri.
- d) Para cezaları.
- e) Konfederasyon amacını gerçekleştirmek için kurulacak kuruluş ve iştirak gelirleri.
- f) Konfederasyon tarafından düzenlenecek meslekî kurslar, eğitim faaliyetleri, fuar ve sergilerden sağlanacak gelirler.
- g) Konfederasyona bağlı kuruluşlarda kullanılan her türlü matbu evrakın basım ve dağıtımından veya bu evrakın elektronik ortamda düzenlenmesinden sağlanan gelirler.
- h) Sosyal ve kültürel organizasyonlardan sağlanan gelirler.
- ı) Esnaf ve Sanatkarların Meslek Eğitimi Geliştirme ve Destekleme Fonu gelirleri.
- j) Bağış ve yardımlar.
- k) Faiz ve diğer gelirler.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ortak Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Kurul Toplantıları,

Seçimler ve Yasaklar

Genel kurul toplantıları ve çağrı

Madde 42- Esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının olağan genel kurul toplantıları yönetim kurulu tarafından yapılacak çağrı üzerine, dört yılda bir olmak üzere;

- a) Oda genel kurulları ocak, şubat ve mart aylarında,
- b) Birlik genel kurulları mayıs ayında,
- c) Federasyon genel kurulları haziran ayında,
- d) Konfederasyon genel kurulu eylül ayında,
- Kuruluşun merkezinin bulunduğu yerde yapılır.

Genel kurul toplantısını zamanında yapmayan esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının genel kurul işlemleri; odalarda bağlı olduğu birlik, birlik ve federasyonlarda Konfederasyon, Konfederasyonda ise Bakanlık tarafından görevlendirilecek üç kişilik kurul tarafından yürütülür ve görevlendirmeden sonraki iki ay içinde genel kurul yapılır.

Genel kurul toplantılarının yeri, tarihi, saati ve gündemi toplantıdan en az onbeş gün önce ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunun Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanındaki sayfasında yayımlanır. Ayrıca, oda ve birliklerce mahalli olarak günlük veya haftalık yayımlanan bir gazetede, gazete çıkmayan yerlerde ise teamüle göre ilan olunur. Federasyon ve Konfederasyon genel kurul toplantıları Türkiye genelinde yayımlanan bir gazetede ilan olunur. Genel kurula sunulacak raporlar toplantıdan onbeş gün önce ilgili esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşunun Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanındaki sayfasından üyelerinin bilgilerine sunulur ve kuruluşun merkezinde ayrıca incelemeye açık tutulur. Genel kurul toplantısından bir üst kuruluş yazılı olarak onbeş gün önce haberdar edilir.

Genel kurul toplantıları, üye sayısına uygun büyüklükte salonda yapılır.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları, kuruluş genel kurullarını kuruluş tarihinden sonraki doksan gün içinde yaparlar.

Olağan toplantı gündemi

Madde 43- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının olağan genel kurulu, her kuruluşun ana sözleşmesine uygun olarak düzenlenecek aşağıdaki ve gerek görülmesi halinde ilave edilecek diğer gündem maddeleriyle toplanır. Gündem maddeleri ayrı ayrı görüşülür.

- a) Açılış.
- b) Başkanlık divanının teşekkülü.
- c) Saygı duruşu ve İstiklal Marşının okunması.
- d) Başkanlık divanına tutanakları imzalama yetkisi verilmesi.
- e) Yönetim kurulu faaliyet raporunun okunması ve müzakeresi.
- f) Denetim kurulu raporunun okunması ve müzakeresi.
- g) Bilanço, gelir ve gider hesaplarının okunması ve müzakeresi.
- h) Bilanço, gelir ve gider hesaplarının kabulü veya reddi.
- ı) Yönetim kurulu ve denetim kurulunun ayrı ayrı ibrası.
- j) Yeni dönem çalışma programı ile bu program içinde yer alacak olan eğitim, teorik ve pratik kurs programları ve tahmini bütçenin görüşülmesi, kabulü veya reddi.
- k) Aylık ücretlerin, huzur haklarının, yolluk ve konaklama ücretlerinin tespit edilmesi.
- l) Dilek ve temenniler.
- m) Seçimler.
- n) Kapanış.

Gündemde yer almayan konular, toplantıda hazır bulunan genel kurul üyelerinin beşte birinin yazılı isteği ile yapılacak oylama sonucuna göre, Bakanlık tarafından görüşülmesi istenen hususlar ise doğrudan gündeme alınır. Ana sözleşme değişikliği ve fesih hususu, ilan edilen gündemde yer almadıkça genel kurul üyelerinin teklifi olsa dahi görüşülemez.

Olağanüstü genel kurul toplantıları

Madde 44- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının genel kurulları;

- a) Yönetim kurulu üye tam sayısının çoğunluğunun kararı ile yönetim kurulu tarafından,
- b) Genel kurul üyelerinin dörtte birinin noterce tasdik edilmiş imzası ile düzenlenecek tutanak ve gündemle noter kanalıyla yapılacak başvuru üzerine, alınacak kararlar yönetim kurulu tarafından,
- c) Denetim kurulu tarafından,
- d) Haklı ve geçerli sebeplerin varlığı halinde Bakanlık tarafından,

Olağanüstü olarak toplantıya çağırılır. Toplantı, çağrısında belirlenen gündemle yapılır. Olağanüstü toplantılarda belirlenen gündem dışında görüşme yapılamaz. Bakanlık çağrısı hariç, yapılacak olağanüstü genel kurul toplantısı hazırlık çalışmaları yönetim kurulunca yürütülür. Yönetim kurulunun bu görevi yerine getirmemesi halinde ise, olağanüstü genel kurul toplantısı hazırlık çalışmalarının nasıl ve kimler tarafından yürütüleceği Bakanlık tarafından belirlenir.

Genel kurul toplantıları ve çoğunluk

Madde 45- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının genel kurul toplantılarının açılabilmesi için genel kurul üyelerinin yarısından fazlasının toplantıya iştirak etmesi şarttır.

Birinci toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde genel kurul toplantısı bir ayı geçmemek üzere ertelenir. İki toplantı arasındaki süre odalarda beş, diğerlerinde iki günden az olamaz. Bu durum iki genel kurul üyesi ve Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri tarafından düzenlenecek bir tutanakla tespit olunur.

İlk toplantı ilanında ikinci toplantının yeri, tarih ve saati belirtilmiş ise yeniden ilan yapılmaz. İkinci toplantıya katılanların sayısı odalarda, yönetim kurulu ve denetim kurulu üyelerinin toplamının beş katından az olamaz. Diğer esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarında bu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

Genel kurul toplantılarında kararlar toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile alınır. Ancak, fesih konusunda karar alınabilmesi için genel kurul üyelerinin üçte ikisinin, ana sözleşme değişikliği için ise genel kurul üyelerinin yarısından fazlasının kararı zorunludur.

Genel kurul toplantısına katılacaklar listesi

Madde 46- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının genel kurul toplantılarına katılan genel kurul üyeleri; adı, soyadı, baba adı, doğum yeri ve tarihi, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, esnaf ve sanatkârlar sicil numarası ile temsilcisi oldukları meslek kuruluşlarının isimlerini gösterecek şekilde, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından alacakları listedeki yerlerini kimlik göstermek ve imza etmek suretiyle genel kurula katılırlar. Genel kurulda delegeler ve misafirler ayrı yerlerde otururlar. Güvenliğin temini bakımından Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri tarafından gerek görülürse genel kurul toplantısına misafir alınmaz.

Genel kurul üyelerinin toplantıya bizzat katılmaları gerekli olup, vekâlet kabul edilmez. Genel kurul üyelerinden birden fazla temsil hakkı olanların, her temsil hakları için ayrı oy hakkı vardır.

Genel kurul toplantısına katılacakların listesi ve diğer genel kurul evrakı, genel kurul divan başkanı ve divan üyeleri ile Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri tarafından imza olunur.

Bakanlık temsilcisi ve hükümet komiseri

Madde 47- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının genel kurul toplantılarının geçerli olabilmesi için Bakanlık temsilcisinin veya hükümet komiserinin toplantı süresince bulunması ve kapanışa kadar toplantıya nezareti zorunludur. Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri, toplantının mevzuat, ana sözleşmeleri ve gündem esasları içinde yapılmasını temin ve denetlemekle görevlidir.

Görevlendirilen Bakanlık temsilcisinin veya hükümet komiserlerinin imzasını taşımayan genel kurul toplantısına katılacaklar listesi ile tutanaklar ve dolayısıyla toplantı belgeleri hüküm ifade etmez.

Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri, Bakanlık veya bu konuda yetkilendirilen mülki idare amiri tarafından görevlendirilir. Toplantıdan en az onbeş gün evvel Bakanlık veya yetkilendirilen mülki idare amirliğine müracaatla toplantı yeri, günü, saati ve gündemi bildirilmek suretiyle Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri görevlendirilmesinin talep edilmesi lazımdır. Toplantı başlamadan evvel çağrının usûlüne uygun olarak yapıldığı, genel kurul toplantısına katılacaklar listesinin Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından alındığı ve çoğunluğun tamam olduğu Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri tarafından incelenip tespit edilerek görüşmelere başlanmasına izin verilir.

Ancak, usulüne uygun olarak yapılan müracaat üzerine görevlendirme yapıldığı halde, Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri toplantıya katılmaz ise mülki idare amirine durum bildirilir. Bakanlık temsilcisi veya hükümet komiseri yine gelmezse bir saat sonra toplantıya başlanır.

Genel kurul toplantılarında görevlendirilecek Bakanlık temsilcileri veya hükümet komiserlerinin Bakanlık tarafından belirlenecek zaruri masraf ve ücretleri, genel kurulu düzenleyen esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşu tarafından ödenir.

Başkanlık divanı

Madde 48- Bakanlık temsilcisinin veya hükümet komiserinin toplantıyı açma iznini vermesini müteakip genel kurul üyeleri tarafından, genel kurul üyeleri veya üst kuruluşlarca görevlendirilmiş temsilciler arasından genel kurulu, belirlenen ve oylanacak gündeme göre sevk ve idare ile görevli bir başkan, bir başkan vekili ve üç kâtip üye açık oyla, ya da toplantıya katılan genel kurul üyelerinin beşte birinin yazılı teklifi halinde, gizli oy açık tasnifle seçilir.

Organ ve yönetim kurulu başkanlarının seçimleri

Madde 49- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının organ seçimleri ile yönetim kurulu başkanlarının seçimi tek dereceli olarak, yargı gözetiminde gizli oyla ve açık tasnifle yapılır.

Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az yirmi gün önce, genel kurul üyelerini gösteren Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından hazırlanmış genel kurul toplantısına katılacaklar listesi, toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirleyen bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanlığına verilir. Birden fazla ilçe seçim kurulu bulunan yerlerde görevli hâkim, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir.

Hâkim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip inceleme yapmak suretiyle varsa noksanlıkları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacak genel kurul üyelerini belirleyen listeyi ve diğer hususları onaylar, onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar seçim kurulu ile ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunun merkezinde ve genel kurulun yapılacağı yerde asılmak suretiyle, ayrıca Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında yedi gün süre ile ilan edilir.

Yedi günlük ilan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç iki gün içerisinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşuna gönderilir.

Hâkim, kamu görevlileri veya aday olmayan genel kurul üyeleri arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula en yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin Kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup görevleri, bu işlemler bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Bin kişiden fazla üyesi bulunan genel kurullarda her bin kişi için bir oy sandığı bulunur ve her seçim sandığı için ayrı bir kurul oluşturulur. İkiyüze kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz. Sandıkların konacağı yerler hâkim tarafından belirlenir. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, seçim kurulundan sağlanır.

Oy verme işlemi genel kurul görüşmelerinden sonra başlar ve saat 17:00'ye kadar, gizli oy açık tasnif esaslarıyla devam eder. Seçim süresi sona erdiği halde sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen üyeler de oylarını kullanırlar. Listede adı yazılı bulunmayan üye oy kullanamaz. Oylar oy verenin kimliğinin resmî bir kuruluşça verilen belge ile kanıtlanmasından ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, asıl ve yedek üyeler belirtilerek her türlü şekilde düzenlenen oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki zarflara konulan oylar geçersiz sayılır. Adaylar asıl ve yedek üye olarak liste halinde seçime girerlerse, tasnif sonunda en fazla oy alan listedeki asıl adaylar asıl, yedek adaylar da yedek olarak seçimi kazanmış olurlar. Liste içindeki oylara göre üyeler sıralanır.

Genel kurullarda oy verme işlemi alt yapı müsait olduğu takdirde elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Birden fazla sandık bulunması halinde tutanaklar ile elektronik ortamda kullanılan oylar hâkim tarafından birleştirilir. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak ve ilgili meslek kuruluşunun Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr sayfasında yayınlanmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına verilir. Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hâkim, yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder. Seçim sonuçları üst kuruluşlara ve Bakanlığa bildirilir.

Hâkim, herhangi bir sebeple seçimi durdurduğu veyahut seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, ilgililer bu karara, tebliğ tarihinden itibaren üç iş günü içinde il seçim kuruluna itiraz edebilirler. İl seçim kurulu en geç iki iş günü içinde itirazı inceler ve kesin olarak karara bağlar. İptal kararının kesinleşmesi üzerine hâkim, bir aydan az ve iki aydan fazla bir süre içinde olmamak üzere seçimin yenileneceği pazar gününü tespit ederek ilgililere ve Bakanlığa bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile Kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

Seçimlerin tamamının iptali halinde seçimler yenileninceye kadar geçen sürede yönetim kurulu görevini yapmak üzere odalara birlik, birlik ve federasyonlara Konfederasyon, Konfederasyona ise Bakanlık tarafından, genel kurul üyeleri arasından üç kişilik bir kurul atanır.

İlçe seçim kurulu başkanı hâkime ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre tavan gösterge üzerinden ücret ödenir. Bu ve diğer seçim giderleri genel kurulu yapan esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşu tarafından karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkan ve üyelerine karşı işlenen suçlar, kamu görevlilerine karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının seçim tarihleri, Cumhurbaşkanlığı tarafından bir yılı geçmemek üzere ertelenebilir. ⁽¹⁾

Seçilme şartları

Madde 50- Genel kurul üyelerinin esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarına genel başkan, başkan ve yönetim, denetim, disiplin kurullarına üye olarak seçilebilmeleri için gerekli şartlar şunlardır:

a) Denetim kurulu üyeliği için en az lise, bu şartı taşıyan üye bulunmadığı takdirde sekiz yıllık ilköğretim veya ortaokul mezunu olmak; Konfederasyon denetim kurulu üyeliğine dışarıdan seçilecekler için dört yıllık yüksek okul mezunu ve denetim formasyonunu haiz olmak; disiplin kurulu üyeliği için en az lise mezunu olmak; yönetim kurulu üyeliği için ise en az ilköğretim mezunu olmak.

b) Konfederasyon denetim kuruluna dışarıdan seçilecekler ve yeni kurulan odalar hariç, en az iki yıldır odaya kayıtlı olmak ve halen çalışıyor bulunmak.

c) **(Değişik, birleştirilen (c) ve (d) bentleri: 23/1/2008-5728/573 md.)** Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak.

Seçilme şartlarından bir veya birkaçını taşımadığı sonradan anlaşılanlar ile bu şartlardan en az birini görev süreleri içinde kaybedenlerin üyelikleri kendiliğinden sona erer. Bu durumda üyeliğin düşmesi ve en fazla oy alan yedek üyeden başlamak üzere yeni üyenin üyeliğe davetine ilişkin karar ve işlemler yönetim kurulunca yerine getirilir.

Organlarda görev alma yasağı

Madde 51- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarında denetim ve disiplin kurulu üyeliği bulunanların, aynı kuruluşun yönetim kurulunda görev almaları yasak olduğu gibi, bu kişilerin eşleri, üstsoy, altsoy ve ikinci derecedeki kan hısımlarının da aynı dönemde, bu kuruluşun yönetim, denetim ve disiplin kurullarında görev almaları yasaktır.

Farklı mesleklerde faaliyet göstermelerinden dolayı birden fazla odaya kaydı olan esnaf ve sanatkârlar ancak bir odanın yönetim veya denetim kurulunda görev alabilirler. Bu kişiler, odalarda birden fazla yetkili organ üyeliği görevi alamazlar.

Ayrıca, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarından herhangi birisinde yönetim, denetim veya disiplin kurulu üyeliği bulunanlar, diğer esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yönetim, denetim veya disiplin kurullarının en fazla ikisinde daha üye olarak yer alabilirler. Bu kişiler uhdelinde üç görevden ziyade üyelik bulunduramazlar. Aynı kişi birlik ve federasyon başkanı olamaz.

(1) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 167 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Amaç dışı faaliyet yasağı

Madde 52- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları, kuruluş amaçları dışında herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Kuruluş amaçları dışında faaliyet gösteren veya bu Kanunda belirtilen asli görevlerini Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine Bakanlığın veya bu kuruluşların buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince karar verilir. Yargılama, basit yargılama usulüne göre yapılır ve en geç iki ay içinde sonuçlandırılır.

Görevlerine son verilen organların yerine, bu Kanundaki usul ve esaslara göre, en geç bir ay içinde yapılacak genel kurul ile yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin süresini tamamlar. Görevlerine son verilen organ üyelerinin cezai sorumlulukları saklıdır. Bu organların yukarıdaki hükümler gereğince görevlerine son verilmesine neden olan ve mahkeme kararında belirtilen tasarrufları hükümsüzdür.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, valilik tarafından faaliyetten men edilebilir. Faaliyetten men kararı, yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar. Aksi halde bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

İKİNCİ BÖLÜM

*Toplantılar, Temsil ve İltizam,
Huzur Hakkı ve Aylık Ücretler,
Genel Sekreterler*

Yönetim kurulu toplantıları ve kararları

Madde 53- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yönetim kurulları en az ayda bir toplanır. Yönetim kurulu, gerek görülmesi halinde başkanın veya üyelerinin çoğunluğunun ya da denetim kurulu çoğunluğunun çağrısıyla her zaman toplanabilir. Yönetim kurulu toplantılarının çağrısı üyelere yazılı olarak yapılır.

Yönetim kurulu, üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve hazır bulunanların çoğunluğu ile karar verir.

Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya iştirak etmeyen üyeler yönetim kurulu üyeliğinden çekilmiş sayılır. Yönetim kurulu üyeleri arasında eksilme olduğu takdirde, yedek üyelere genel kuruldaki seçimde en fazla oy alanlar, oyların eşitliği halinde ise listeye göre sırayla yönetim kuruluna getirilir ve yeni üye ilk toplantıya yazılı olarak çağrılır. Yeni üyenin iştiraki sağlanmadan yönetim kurulu toplantısı yapılamaz. Bu üyenin toplantıya icabet etmemesi halinde sonraki üye çağrılarak yönetim kurulu üye sayısı tamamlandıktan sonra toplantı yapılır.

Yönetim kurulu üyelerinin toplu olarak görevden ayrılması veya asıl üye sayısının yarıdan aşağıya düşmesi ve yedeklerinin de kalmaması halinde; üç ay içinde yapılacak seçimlere kadar, odalar birlik tarafından, birlikler ve federasyonlar Konfederasyon tarafından, Konfederasyon ise Bakanlık tarafından görevlendirilecek üç kişilik bir kurul tarafından yönetilir.

Başkan, temsil ve ilzam

Madde 54- Oda, birlik, federasyon başkanı ve Konfederasyon genel başkanı, genel kurul tarafından tek dereceli olarak seçilir; bunlar aynı zamanda ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunun yönetim kurulu üyesi ve başkanıdır. **(İptal ikinci cümle: Ana.Mah.nin 30/9/2005 E.:2005/78, K.:2005/59 sayılı Kararı ile.) (...)** ⁽¹⁾

Genel başkan veya başkanın herhangi bir sebeple görevinden ayrılması durumunda, yönetim kurulu kalan süreyi tamamlamak üzere kendi aralarından birisini başkan olarak seçer.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yönetim kurulu üyeleri kendi aralarından, odalarda bir başkan vekili; oda sayısı 50 ve daha az olan birliklerde bir başkan vekili, 51-100 olan birliklerde iki başkan vekili, 101 ve daha fazla olan birliklerde üç başkan vekili; federasyonlarda iki başkan vekili; Konfederasyonda ise dört genel başkan vekili seçer.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarını temsil ve ilzama başkan yetkilidir. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, yönetim kurulunca yetkilendirilmiş olan başkan vekili temsil ve ilzam görevini ifa eder. Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarını, başkan veya başkan vekili ile genel sekreterin müşterek imzaları bağlar.

Denetim kurulu toplantıları

Madde 55- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının denetim kurulları kendi üyeleri arasından bir başkan seçer. Denetim kurulları ayda bir toplantı yaparlar. Denetim kurulları yaptıkları denetimlerin sonucunu üç ayda bir yönetim kurullarına, dönem sonunda da genel kurula rapor halinde sunarlar.

Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya iştirak etmeyen üyeler denetim kurulu üyeliğinden çekilmiş sayılır. Denetim kurulu üyeleri arasında eksilme olduğu takdirde, yedek üyelerden genel kuruldaki seçimde en fazla oy alanlar, oyların eşitliği halinde ise listeye göre sırayla denetim kurulunca yazılı olarak denetim kuruluna çağrılır.

Denetim kurullarının asıl ve yedek üyelerinin tamamının görevden ayrılmaları ve yedeklerinin de kalmaması halinde ilk seçime kadar odalarda birlik, birlik ve federasyonlarda Konfederasyon, Konfederasyonda ise Bakanlık tarafından bir denetçi atanır.

Aylık ücretler ve huzur hakları

Madde 56- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yönetim kurulu üyelerinin huzur hakları, yönetim kurulu başkanı ve başkan vekilleri ile denetim kurulu ve disiplin kurulu üyelerine verilecek aylık ücretler ile merkez dışından genel kurul, başkanlar kurulu, yönetim kurulu, denetim kurulu ve disiplin kurulu toplantılarına katılacak üyelere ve bunların görevlendirilmelerinde ödenecek yolluk ve konaklama ücretleri, aşağıda belirtilen hadleri aşmamak kaydıyla ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının genel kurullarınca belirlenir.

a) Yönetim kurulu başkanlarına;

Odalarda üye sayısı 100-500 olan odalarda asgari ücret, 501-1500 olan odalarda asgari ücretin iki katı, 1501-3000 olan odalarda asgari ücretin üç katı, 3001-10000 olan odalarda asgari ücretin dört katı, 10001 ve daha fazla üyesi olan odalarda asgari ücretin beş katı,

Birliklerde üye oda sayısı 25'e kadar olanlarda asgari ücretin üç katı, 26-50 olanlarda asgari ücretin dört katı, 51-100 olanlarda asgari ücretin beş katı, 101-150 olanlarda asgari ücretin altı katı, 151 ve daha fazla olanlarda asgari ücretin yedi katı,

Federasyonlarda üye oda sayısı 50'ye kadar olanlarda asgari ücretin beş katı, 51-100 olanlarda asgari ücretin altı katı, 101 ve daha fazla olanlarda asgari ücretin yedi katı,

(1) Sözkonusu İptal Kararı 21/7/2006 tarihli ve 26235 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

- Konfederasyonda Genel başkana asgari ücretin on katı,
 b) Yönetim kurulu başkan vekillerine; (a) bendinde belirtilen miktarların 2/4'ü,
 c) Denetim kurulu üyelerine; (a) bendinde belirtilen ücretlerin 1/4'ü,
 d) Disiplin kurulu üyelerine; (a) bendinde belirtilen ücretlerin 1/4'ü,
 Aylık ücret,
 e) Aylık ücret almayan yönetim kurulu üyelerine katıldıkları toplantı başına (a) bendinde belirtilen ücretlerin 1/5'i huzur hakkı,

Alırlar. Bu ücretler brüt asgari ücret üzerinden net olarak ödenir.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yetkili organ üyelerinin yurt içi harcırahları, asgari ücretin 1/5'inden, yurt dışı harcırahları ise en yüksek Devlet memuruna ödenen günlük harcırahtan fazla olamaz.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarında birden fazla organda görevli olanlar, bu görevlerine ait ücretlerden yüksek olanı alırlar. Organ üyeleri, meslek kuruluşları iştiraklerinden en fazla birinden ücret alabilirler.

Aylık ücret alanlara huzur hakkı ödenmez.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları personelinin işe alınmalarına ve ücretlerinin belirlenmesine yönetim kurulu karar verir.

Genel sekreterler

Madde 57- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının işlemlerini, mevzuat, ana sözleşmeleri ve yönetim kurulu kararları doğrultusunda yürütmekle görevli bir genel sekreter bulunur. Genel sekreterler birden fazla esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunda görev yapamazlar. Genel sekreter yönetim kurulu toplantılarına katılır, ancak oy kullanamaz. İhtiyaç duyulması halinde onbinden fazla üyesi olan odalar ile birlik ve federasyonlarda bir, Konfederasyonda üç genel sekreter yardımcısı çalıştırılabilir.

Giderler, başkan veya vekili ile genel sekreterin ortak imzasıyla yapılır. Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları adına yazılacak yazılar da aynı şekilde imzalanır. Ancak, yönetim kurulu kuruluş içi konularda genel sekretere tek başına imza yetkisi verebilir. Konfederasyon genel sekreteri, yönetim kurulunun izni ile harcama yetkisi dahil, görev ve yetkilerinden bir bölümünü her yıl başında yeniden tespit edilmek kaydıyla yardımcılara devredebilir.

Genel sekreterin atanması, terfi, cezalandırılması ve görevine son verilmesi yönetim kurulu kararı ile yapılır. Yönetim ve denetim kurulu üyeleri ve bunların eşleri, çocukları ve çocuklarının eşleri genel sekreter olarak atanamaz. Genel sekreterin tezkiye amiri ise ilgili meslek kuruluşunun başkanıdır.

Genel sekreter, personelin birinci tezkiye amiri olup personelin atanma, terfi, cezalandırma ve işten uzaklaştırma işlemleri teklifi üzerine yönetim kurulunca yapılır.

Birlik genel sekreterleri birliğe üye odaların genel sekreterleri ile temmuz ve aralık aylarında, birlik başkanının gözetiminde yılda en az iki defa eğitim ve değerlendirme toplantısı yaparlar.

Genel sekreter ve genel sekreter yardımcısı olarak atanacakların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesindeki genel şartları taşımaları gerekli olup; bu şartları taşımayanlar, genel sekreter ve genel sekreter yardımcısı olarak atanamaz. Bu şartları taşımadıkları sonradan anlaşılanların ise görevlerine son verilir.

Birlik ve federasyon genel sekreter ve yardımcılarının en az iki yıllık yüksek okul mezunu olmaları, oda genel sekreter ve yardımcılarının en az lise ve dengi okul mezunu olması, Konfederasyon genel sekreteri ve yardımcılarının ise, üniversitelerin işletme, iktisat, hukuk, siyasi bilgiler, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri mezunu veya muadili bir alanda yüksek tahsil yapmış olması şarttır. Genel sekreterlerin iktisadi ve idari sahada tatbiki bilgi ve tecrübe sahibi olmaları ile yabancı dil bilmeleri tercih sebebidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
*Denetim, Kullanılacak Defterler,
Aidatlar ve Belge Ücretleri,
Ücret Tarifeleri*

Denetim

Madde 58- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları ile sicil işlemleri Bakanlık gözetim ve denetimine tabidir.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının ilgili personeli ile organlarında görevli üyeleri, Bakanlık denetim elemanlarının talebi üzerine kuruluşa ait her türlü evrak, defter ve kayıtları göstermeye veya vermeye, para ve diğer varlıkların sayılmasına müsaade etmeye, denetim ve incelemeleri için yardımda bulunmaya ve çalışmalarını yapabilecekleri uygun bir yer tahsis etmeye mecburdurlar.

Bu yükümlülükleri yerine getirmeyen veya 59 uncu maddede belirtilen suçlardan dolayı haklarında kovuşturmaya başlanan ve görevi başında kalması denetim ve soruşturmanın yapılması bakımından sakıncalı görülen esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının personeli Bakanlık denetim elemanlarına doğrudan görevden uzaklaştırılabilir. Organ üyelerinin görevden uzaklaştırılmaları ise denetim elemanlarının teklifi sonucu Bakanlık veya Cumhuriyet Savcılığı tarafından yetkili asliye hukuk mahkemesinde açılan dava üzerine mahkemece bir ay içinde basit usulde yargılama yapılarak karara bağlanır. Mahkeme dava sonucunu Bakanlık, ilgili oda ve üst kuruluşa bildirir.

Görevden uzaklaştırılanlar hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiği ya da mahkumiyet kararı verilmediği takdirde,⁽¹⁾ bu kimseler tekrar görevlerine dönerler ve bunların görevden uzak kaldıkları devreye ait ücretleri yasal faizleri ile birlikte, mensup oldukları kuruluşlarca tam olarak ödenir. Denetim sonucunda düzenlenen evrakın ⁽¹⁾ denetim elemanı tarafından o yerin Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi üzerine Bakanlık davada müdahil sıfatını kazanır. ⁽¹⁾

Odaların sadece üye kayıtları ve belgeleri, sigortalılık yönünden gerektiğinde Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu denetim elemanları tarafından denetlenebilir.

Cezai takibat

Madde 59- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yetkili organlarının üyeleri ve genel sekreterleri ile personeli, görevlerini yerine getirirken görevleriyle ilgili suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden ve özellikle bu kuruluşların paraları ile para hükmündeki evrak, senet ve diğer malları aleyhine, bilanço, kesin hesap, rapor, diğer her çeşit evrak ve defterleri üzerinde suç işledikleri takdirde, bu suçlardan dolayı, adli olarak kamu görevlileri gibi ceza görürler.

(1) 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanununun 574 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "takipsizlik veya beraat kararlarının verilmesi halinde" ibaresi "kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiği ya da mahkumiyet kararı verilmediği takdirde,"; "soruşturma evrakının" ibaresi "evrakın" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Kullanılacak beyanname, defter ve makbuzlar

Madde 60- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarında kullanılacak defter, belge, beyanname, makbuz ve fişler şunlardır:

- a) Üye kayıt defteri.
- b) Üye kayıt beyanamesi.
- c) Genel kurul karar defteri.
- d) Başkanlar kurulu karar defteri.
- e) Yönetim kurulu karar defteri.
- f) Denetim kurulu karar defteri.
- g) Disiplin kurulu karar defteri.
- h) Gelenek ve teamül defteri.
- ı) Demirbaş defteri.
- j) Gelen ve giden evrak kayıt defteri.
- k) Mevzuata uygun muhasebe defterleri.
- l) Kasa defteri.
- m) Gelir ve gider defteri.
- n) Kıymetli evrak defteri.
- o) Gelir ve gider makbuzu.
- p) Tahsil ve tediye fişi.
- r) Hizmetin gerektirdiği diğer defter ve belgeler.

Bu Kanuna tabi meslek kuruluşlarında kullanılacak defter, beyanname, makbuz, fiş ve belgeler ile oda üyelerinin mesleklerinin icrası nedeniyle resmî kurum ve kuruluşlara verecekleri belgelerin basım ve dağıtımında Konfederasyon yetkilidir. Bu belgelerden Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından elektronik ortamda düzenlenenlerinin bedeli, bunu düzenleyen esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunca Konfederasyona ödenir.

Defter, beyanname, makbuz, fiş ve diğer belgeleri yetkisiz olarak basan, bastıran, dağıtan, değişik yollardan çoğaltan ve kullananlar bu fiillerinden dolayı Konfederasyonun ilgili Cumhuriyet savcılıklarına başvurusu üzerine, genel hükümler çerçevesinde sorumlu olurlar.

Kayıt ücreti, aidat, katılma payı, düzenlenecek belge ve hizmet ücretleri

Madde 61- Üyelerin odalara, odaların birlik ve federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona ödeyeceği kayıt ücreti, yıllık aidat ve katılma payları ile esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının düzenledikleri belge ve yaptıkları hizmet karşılığı ücretler şunlardır:

- a) Üyenin sicile ilk kayıt yapılması sırasında ödeyeceği kayıt ücreti, asgari ücretin onda birinden az, yarısından fazla olamaz. Kayıt ücreti, esnaf ve sanatkârların sicil kaydı esnasında sicil müdürlüğü tarafından tahsil edilir; kayıt ücretinin yarısı sicil ihtiyacında kullanılmak üzere birlik adına açılacak banka hesabına, diğer yarısı ise ilgili odanın banka hesabına aktarılır.
- b) Üyenin odaya ödeyeceği yıllık aidat, asgari ücretin onda birinden az, yarısından fazla olamaz. Kayıt ücretinin alındığı yıl için ayrıca yıllık aidat alınmaz.
- c) Odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona ödeyecekleri kayıt ücreti, asgari ücretin yarısından az, tamamından fazla olamaz.

d) Odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona, her yıl ödeyecekleri katılma payı, ödemeyi yapacak esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunun bir önceki yıl gayri safi gelirlerinin % 3'üdür. Katılma payı hesaplamasında; bu Kanuna göre üst kuruluşlardan satın alınan evrakın maliyet bedeli ile bu Kanun dışındaki diğer kanuni düzenlemeler nedeniyle elde edilen gelirlerin maliyet bedelleri ve bunlar için yapılan giderler gayri safi gelirden mahsup edilir.

e) Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının düzenledikleri ve onayladıkları belgeler ile yaptıkları hizmet karşılığında alacakları ücretlerin miktar ve oranı; maktu olanlarda bu fıkranın (a) ve (b) bentleri uyarınca belirlenecek miktarın onda birinden, nispi olanlarda ise belgede geçen değer binde onundan fazla olamaz.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları tarafından tahsil edilen her türlü gelir, tahsilatı yapan ilgili meslek kuruluşunun banka hesabına yatırılır.

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları ve sicil müdürlüğü hesabına intikal eden paraların meslek kuruluşlarına aktarılacak miktarları, elektronik ortamda tahsil edildikleri anda ilgili meslek kuruluşunun banka hesabına intikal ettirilir.

Kayıt ücreti kayıt esnasında, yıllık aidat nisan ve ekim aylarında iki eşit taksitte ödenir. Oda kaydını sildiren üyelerin aidatı üye kaydının silindiği ay itibarıyla alınır. Süresi içinde ödenmeyen yıllık aidat ve katılma payları için esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları yönetim kurullarınca verilen kararlar ilam hükmünde olup icra dairelerince yerine getirilir. Gecikme zammı, yıllık aidatın ve katılma payının bir mislini geçemez.

Yıllık aidatlarını ödemeyen üyelere, ödeme yapıncaya kadar odaca yapılacak hizmetler ile düzenlenecek ve onanacak belgeler verilmez.

Fiyat tarifelerinin tespit şekli

Madde 62- Bu Kanuna tabi esnaf ve sanatkârlarca üretilen mal ve hizmetlerin fiyat tarifeleri, bağlı buldukları odalarca hazırlanır ve odanın mensubu olduğu birlik yönetim kurulu tarafından fiyat tarifesinin sunulmasından sonra otuz gün içinde onaylanır veya reddedilir. Onaylanan fiyat tarifesi belediye, mülki amirlik ve ilgili odaya yedi gün içerisinde bildirilir ve bu andan itibaren yürürlüğe girer. Fiyat tarifeleri, uygulanacak azami hadleri gösterir.

Belediyeler veya o yerin en büyük mülki amiri tespit edilen bu tarifeleri uygun bulmadıkları takdirde esnaf teşekkülü ile anlaşmaya varamazlarsa onbeş gün içinde o yerin mülki amirinin ya da görevlendireceği yardımcısının başkanlığında, ticaret ve sanayi veya ticaret odasından bir temsilci ile esnaf ve sanatkârlar odaları birliği temsilcisinden teşekkül edecek bir komisyonda görüşülüp karar verilmesini isteyebilirler.

Komisyon kararları salt çoğunlukla alınır. Komisyon, tarifeleri uygun bulmadığı takdirde tarife yürürlükten kalkar.

Komisyon kararına karşı, ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren on gün içinde ticari davaları görmeye yetkili mahkeme nezdinde itirazda bulunabilirler. Bu mahkemenin kararı kesindir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

*Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulu,
Mutabakat Komiteleri*

Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulu

Madde 63- Esnaf ve sanatkâr meslek kollarını belirlemek ve yıllık gayri safî gelirleri ve bölgelerin özelliklerine göre esnaf ve sanatkârlar ile tacir ve sanayicinin ayırımını yapmak, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1463 üncü maddesinde Bakanlar Kurulunca çıkarılması öngörülen karar taslağını hazırlayarak Bakanlığa sunmak üzere; Bakanlık Müsteşarı veya ilgili müsteşar yardımcısının başkanlığında, Bakanlık, Maliye, Millî Eğitim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarının ilgili genel müdürleri ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bir temsilcisi ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini temsilen katılan bir temsilci ve Konfederasyonu temsilen katılan bir temsilciden oluşan Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulu kurulmuştur. Kurulun sekretarya hizmetleri Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Mutabakat komiteleri

Madde 64- Bu Kanuna tabi odalar arasında veya bu odalar ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesindeki odalar arasında üye kayıt zorunluluğu bakımından çıkacak anlaşmazlıkları çözümlmek üzere il ve ilçelerde mutabakat komiteleri kurulur. Bu komiteler anlaşmazlıkları, Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulunun belirleyeceği esaslar dahilinde çözüme kavuştururlar.

Mutabakat komiteleri;

a) Bu Kanuna tabi odalar arasında üye kayıt zorunluluğu bakımından çıkacak anlaşmazlıkları çözümlmek üzere, İl ve ilçelerde mülki amirin başkanlığında ilgili odaların ve birliğin birer temsilcisinden oluşur, oyların eşitliği halinde başkanın oyu iki sayılır.

b) Bu Kanuna tabi odalar ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesindeki odalar arasında üye kayıt zorunluluğu bakımından çıkacak anlaşmazlıkları çözümlmek üzere, il ve ilçelerde mülki amirin başkanlığında illerde birlik, ilçelerde ilgili oda ile ticaret veya ticaret ve sanayi odalarının birer temsilcisinden oluşur.

Komite kararlarına karşı ilgililer tarafından on gün içinde yetkili Asliye Hukuk Mahkemesine itiraz edilebilir. Mahkemenin kararı kesindir. Kesinleşen mahkeme kararı üzerine ilgili sicil müdürlükleri kayıtlarında gerekli işlemi yapmak zorundadırlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Muafiyetler ve Listeler

Muafiyetler

Madde 65- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının, kuruluş amaçlarını gerçekleştirmek ve bu amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere iktisap ettikleri ve edebilecekleri gayrimenkuller ile bu kuruluşların görevleri dolayısıyla elde ettikleri gelirler, katma değer vergisi ve emlak vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

Listeler

Madde 66- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarına katılacak üyeleri belirleyen ve seçim kuruluna verilecek olan genel kurul toplantısına katılacaklar listesi, Maliye Bakanlığı ile Konfederasyonun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenen ücret karşılığında ilgili esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşu tarafından Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanından temin edilir. Tahsil edilen ücret tutarları bütçeye gelir kaydedilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM*Esnaf ve Sanatkârlar Sicili**Sicil teşkilatı ve personeli*

Madde 67- Esnaf ve sanatkârların sicillerinin, sağlıklı ve güvenli bir şekilde Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında tutulması ve yayınlanmasını teminen ticaret davalarına bakan asliye hukuk mahkemeleri gözetiminde ve kurulu bulunduğu il idari sınırları içerisinde çalışmak üzere birlik bünyesinde ayrı bir birim olarak Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü kurulur. Sicilin personel ücretleri ve diğer giderleri birlik tarafından karşılanır.

Sicil işlemleri birlik yönetim kurulunun teklif edeceği aday veya adaylar arasından Bakanlık tarafından onaylanacak sicil müdürleri tarafından yürütülür. Sicil müdürlerinin en az ön lisans diplomasına sahip olmaları ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesindeki genel şartları haiz bulunmaları gereklidir. Gerek görülmesi halinde en az lise mezunu olmak kaydı ile sicil müdürüne yardımcı olacak personelin ataması birlik yönetim kurulunca yapılır ve Bakanlığa bilgi verilir. Sicil müdürlerinin ve personelinin görevden alınmaları atanmalarındaki usule tabidir.

Bakanlık, sicil müdürlerinin ve diğer sicil personelinin işlemlerini her zaman denetlemeye ve görevden alınmasını ilgili birlik yönetim kurulundan istemek de dahil olmak üzere gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Sicil müdürleri, sicil kayıtlarını mevzuata ve gerçeklere uygun olarak tutmak ve izlemekle görevli ve sorumludur. Sicil kayıtları üzerinde suç işledikleri belirlenen sicil teşkilatı personeli hakkında bu suçlarından ve diğer mevzuata aykırı işlemlerinden dolayı kamu görevlileri hakkındaki cezalar uygulanır.

Türk Ticaret Kanununun, ticaret siciline ilişkin 26 ila 40 inci maddelerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri Esnaf ve Sanatkâr Sicil Müdürlüğü hakkında da uygulanır.

Sicile kayıt mecburiyeti ve sicil işlemleri

Madde 68- Bu Kanun kapsamındaki esnaf ve sanatkârlar, yanlarında çalışanlar hariç, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren durumlarını otuz gün içinde bağlı buldukları sicile tescil ve Sicil Gazetesinde ilan ettirmekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğü yerine getirmediği tespit edilenler birlik tarafından ruhsat vermekle yetkili ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilir. İlgili kurum ve kuruluşlar, sicil kaydı yapılanaya kadar bunların faaliyetlerini durdurur. **(Değişik son cümle: 14/1/2015-6585/21 md.)** Sicil ve oda tarafından, esnaf ve sanatkârlardan kayıt sırasında 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda öngörülen ustalık belgesi veya muadili belgeler istenmez.

Esnaf ve sanatkârların sicile kayıtlarında, kendilerinin vergi mükellefi ya da vergiden muaf olduklarının belgelenmesi istenir.

Esnaf ve sanatkârların meslekî faaliyetinde bulunabilmeleri ve ilgili odaya kaydedilmeleri için sicile kayıtları şarttır ve sicile her bir meslek için ayrı kayıt yapılması gereklidir. Sicile kaydı yapılan esnaf ve sanatkârların ilgili odaya kayıt için bilgilerinin gönderilmesi, sicil tarafından elektronik ortamda Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında gerçekleştirilir. Esnaf ve sanatkârlar kayıt beyannamelerindeki hususlarda meydana gelen değişiklikleri en geç otuz gün içinde sicile bildirmek zorundadırlar.

Esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı iken, daha sonraki yıllarda yıllık alış veya satış tutarları ya da gayri safi iş hasılatı, esnaf ve sanatkâr sayılma hadlerini aşanlar kendileri istemedikçe ticaret siciline ve dolayısıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesindeki odalara kayda zorlanamazlar. Ancak, yıllık alış veya satış tutarları ya da gayri safi iş hasılatı, esnaf ve sanatkâr sayılma hadlerinin altı katını aşanların kayıtları, sicil marifetiyle ticaret siciline aktarılır.

Tescili gerektiren olay veya işlemlerin tamamen veya kısmen sona ermesi veya ortadan kalkması halinde sicildeki kayıt ilgilinin talebi üzerine kısmen veya tamamen silinir.

Sicil müdürü tarafından öldüğü belirlenen ve varisleri tespit edilemeyen esnaf ve sanatkârların sicil kayıtlarının silinmesi ve bu hususun Sicil Gazetesinde ilanı doğrudan ve ücretsiz olarak yapılır. Bu durumdaki işlemlerden 492 sayılı Harçlar Kanununda belirtilen harçlar tahsil edilmez.

Sicil işlemleri, sicil müdürleri ve personeli tarafından elektronik ortamda Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında gerçekleştirilir.

Kayıt ve tescil harcı

Madde 69- Esnaf ve sanatkârların sicile kayıt ve tescil harçlarının tutarı 492 sayılı Harçlar Kanununun Ticaret Sicili Harçları hükümlerine göre hesap edilecek harcın yarısıdır. (**Değişik ikinci cümle: 28/3/2007-5615/29 md.**) Alınan bu harcın red ve iadeler düşüldükten sonra kalan tutarının yüzde 25'i ilgili birliğe gelir kaydedilmek üzere aktarılır.

Sicil Gazetesi

Madde 70- Sicile kayıt edilen ve ilanı gereken hususlar, Bakanlığın gözetim ve denetimi altında Konfederasyon tarafından Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanı kullanılarak elektronik ortamda Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Sicil Gazetesinde yayınlanır.

Sicil Gazetesinin çıkarılmasına ilişkin esasları tespit, yayım işlerini sevk ve idare etmek ve Bakanlık ile Konfederasyon arasındaki çalışmalarını koordine etmek üzere; Bakanlık Müsteşarının başkanlığında, ilgili müsteşar yardımcısı, Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürü ve genel müdür yardımcıları ile Konfederasyon genel sekreteri, genel sekreter yardımcısı ve Sicil Gazetesi müdüründen oluşan Sicil Gazetesi komitesi kurulur.

Sicil Gazetesinde yayınlanacak ilan ücretleri Sicil Gazetesi komitesinin teklifi ve Bakanlığın onayı ile yürürlüğe girecek bir tarife ile belirlenir. Sicil Gazetesi ilan ücretleri sicil tarafından elektronik ortamda tahsil edilir ve Sicil Gazetesi hesabına elektronik ortamda aktarılır.

BEŞİNCİ KISIM*Eğitim**Eğitimin kapsamı, pratik meslek eğitimi ve denetimi*

Madde 71- Bu Kanunun meslekî eğitime ilişkin hükümleri ile 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun esnaf ve sanatkâr kesimindeki pratik meslek eğitimini düzenleyen hükümleri Bakanlık, Millî Eğitim Bakanlığı ve Konfederasyonun işbirliği ile bütünlük içinde yürütülür. Esnaf ve sanatkârların meslekî eğitimleri, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları ile Millî Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından ortaklaşa planlanır, yürütülür, değerlendirilir ve denetlenir.

Eğitimin organizasyonu

Madde 72- Bu Kanunda ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirlenen amaçlar doğrultusunda esnaf ve sanatkârlar ile yanlarında çalışan çırak ve kalfaların, pratik meslek eğitimini gerçekleştirmek, her kademedeki esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının asli görevidir.

Esnaf ve sanatkârlar ile yanlarında çalışan çırak ve kalfaların, meslekî eğitimlerini organize etmek için esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının bünyesinde birer meslekî eğitim danışmanlığı birimi kurulur.

Meslek Eğitimi Fonu

Madde 73- Esnaf ve sanatkârların her türlü meslek eğitimi faaliyetini gerçekleştirmek ve desteklemek amacıyla Konfederasyon bünyesinde Meslek Eğitimi Fonu kurulur.

Fonun kaynakları;

- a) Konfederasyon bütçesine her yıl bu amaçla konacak ödenekler,
- b) Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının eğitim bütçelerinden ödeyecekleri paylar,
- c) Yapılacak bağışlar ve diğer gelirlerden,

Oluşur.

Fonda toplanan kaynak, sadece esnaf ve sanatkâr kesimine yönelik yapılacak meslekî eğitim ile bu eğitimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla kullanılır.

Meslek eğitiminin finansmanı

Madde 74- Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları bu Kanunda belirtilen meslek eğitimine ilişkin görevleri yerine getirmek için, katılma paylarının hesaplanmasında kullanılan yöntem esas alınarak, yıllık gayri safi gelirlerinin % 5'ini ayırmak suretiyle eğitim bütçesi yapmak zorundadırlar.

Odalar ayırdıkları bu payın beşte birini birliğe, beşte birini varsa federasyona, beşte birini Konfederasyon bünyesindeki Meslek Eğitimi Fonuna, hesap yılını takip eden mart ayı sonuna kadar öderler. Geri kalan miktarı da kendileri meslekî eğitim için kullanırlar. Birlik ve federasyonlar ayırdıkları bu payın beşte birini Konfederasyon bünyesindeki Meslek Eğitimi Fonuna öderler, geri kalan miktarı da kendileri meslekî eğitim için kullanırlar. Konfederasyon ise ayırdığı payın tamamını Fona aktarır.

ALTINCI KISIM*Yönetmelikler, Geçici ve Son Hükümler**Yönetmelikler*

Madde 75- Bu Kanunun;

a) 4 üncü maddesindeki karma odalarda kurulacak meslek komitelerinin kuruluşu ile çalışma usul ve esasları Konfederasyon tarafından,

b) 47 nci maddesindeki, Bakanlık temsilcisinin veya hükümet komiserinin görevlendirilmesi, görev ve yetkileri ile bunlara ödenecek ücretler Bakanlık tarafından,

c) 49 uncu maddesinde belirtilen genel kurullarda oy verme işleminin elektronik ortamda yapılması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından,

d) 60 ıncı maddesindeki, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarınca kullanılacak defter ve makbuzlar ile faaliyet konularına ve mevzuata uygun nitelikte muamelat, muhasebe, personel işlemlerinin usul ve esasları Konfederasyon tarafından,

e) 61 inci maddesindeki, kayıt ücretleri ve yıllık aidatlar ile esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının düzenleyecekleri belgeler ve yaptıkları hizmet karşılığında anılan maddede belirtilen hadler içinde kalmak kaydıyla iller ve meslek gruplarının özellikleri dikkate alınarak belirlenecek tarifelere göre tahsil edecekleri ücretler Konfederasyon tarafından,

f) 62 nci maddesindeki, fiyat tarifelerinin düzenleme usul ve esaslarının tayin ve tespiti Konfederasyon tarafından,

g) 63 üncü maddesindeki, Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulunun çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından,

h) 67, 68 ve 69 uncu maddelerinde yer alan, sicil işlemlerinin nasıl yürütüleceği, defter ve kayıtların ne şekilde tutulacağı, hangi hususların tescil ve ilan edileceği; resen kayıt ve terkin işlemleri, sicilin denetimi, sicil memurlarına itiraz yolları, sicil personelinin nitelikleri, sorumluluğu Bakanlık tarafından,

ı) 70 inci maddesindeki, Sicil Gazetesinin çıkarılması ve idare şekli, giderlerinin karşılanması, gelirlerinin tahsili ve sarfi, ilan ve ücret tarifesi, kayıtlarının tutulması, muamelat ve muhasebe işlemlerinin yürütülmesi usul ve esasları ile Sicil Gazetesi komitesi üyelerine Sicil Gazetesi gelirlerinden karşılanmak ve net aylık miktarı asgari ücret tutarını geçmemek üzere ödenecek huzur hakları Bakanlık tarafından,

j) 71, 72 ve 73 üncü maddelerinde yer alan pratik eğitimin verileceği iş yerleri ve bunların denetimine ilişkin hükümlerinin usul ve esasları ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun uygulanmasında henüz kapsam içine alınmamış il ve meslek dallarında yapılacak uygulama ve verilecek belgeler ile Meslek Eğitimi Fonunun yönetimi ve fon kaynaklarının kullanımı Konfederasyon tarafından,

Üç ay içerisinde çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. Konfederasyon tarafından hazırlanması öngörülen yönetmelikler Bakanlık onayı ile yürürlüğe konulur.

Bu Kanunun 4, 16, 26 ve 34 üncü maddelerinde öngörülen örnek ana sözleşmeler Bakanlıkça altı ay içinde hazırlanır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar

Madde 76- 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır. Diğer kanunlarda, 507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanununa yapılmış olan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

Ek Madde 1- (Ek:21/11/2018-7152/2 md.)

Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları genel başkanı ve başkanları ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, genel başkanın ve başkanların yerine seçim yapılmaz; yönetim ve denetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üyeler çağrılır.

Genel başkanın ve başkanların eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar başkan vekilleri, yoksa en yaşlı yönetim kurulu üyesi başkanlık görevini yürütür.

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş bulunan oda, birlik, federasyon ve Konfederasyonun tüzel kişilikleri bu Kanunda öngörülen şartları yerine getirmeleri kaydıyla devam eder.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce olağan ve olağanüstü genel kurullarını yapmış ve yapmamış olan esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları, olağan genel kurul toplantılarını ve seçimlerini 2005 yılında olmak üzere; odalar ekim ayında, birlikler ve federasyonlar kasım ayında, Konfederasyon aralık ayında, bu Kanuna göre yeniden yaparlar. Esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının halen görevde olan yetkili kurulları, bu Kanuna göre 2005 yılında yapılacak olağan genel kurul ve seçimlere kadar olan görev sürelerini mevcut durumları ile tamamlarlar. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının yapılacak olağanüstü genel kurulları ve seçimleri bu Kanuna göre yapılır ve yetkili organlar bu Kanuna göre teşekkül ettirilir.

Geçici Madde 3- 15.8.2005 tarihine kadar, mevcut esnaf ve sanatkarlar odalarına kayıtlı üyelerin üyelik nitelikleri bu Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen şartlara uygun olarak yönetim kurulu tarafından güncelleştirilir.

Sicile kayıtlı olmayıp odaya kayıtlı üyelerle, odaya kayıtlı olmayıp sicile kayıtlı olan üyelerin eksik işlemleri, sicil tarafından oda ve sicil numaraları ilgili odayla irtibatlı olarak verilerek tamamlanır. Ayrıca, odalar; üyelerine ilişkin bilgilerin Bakanlık e-esnaf ve sanatkar veri tabanında güncelleştirilmesini 15.8.2005 tarihine kadar, tamamlamak zorundadırlar. Üyeler de bu süre içinde eksik bilgilerini odaya ulaştırmak mecburiyetindedirler. Bu çalışmalar sonucunda vefat ettiği, emekli olarak veya başka bir nedenle mesleğini icra etmekten vazgeçtiği tespit edilen üyelerin bilgilerini havi listeler oda yönetim kurulunca sicile bildirilir ve bu kişilerin sicil ve oda kayıtları silinir. Bu şekilde yapılan terkin işleminden harç alınmaz ve Sicil Gazetesinde yayımı ücretsiz olarak yapılır.

Oda kayıtları bulunup esnaf ve sanatkar sicil kayıtları olmayan üyelerin üyeliklerinin bu yasaya uygun olarak güncellenmesini temin için üyelik niteliklerini taşımaları kaydıyla ve bir sefere mahsus olmak üzere 15.8.2005 tarihine kadar esnaf ve sanatkar siciline yapılacak kayıtlarında tescil harcı ve herhangi bir masraf alınmaz ve bunların Sicil Gazetesinde ilanı ücretsiz olarak yapılır.

Oda üyeliğine istinaden Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu üyesi olan, ancak bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle üyelik şartlarını taşımadıkları için oda üyelikleri sona erenlerin bu kuruma olan üyelikleri, yükümlülüklerini yerine getirmeleri kaydıyla devam eder.

Güncelleme çalışmaları sırasında Maliye Bakanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu ve Sosyal Sigortalar Kurumu gibi kamu kurum ve kuruluşlarının veri tabanlarından yararlanılır.

Geçici Madde 4- Bu Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette bulunan İstanbul Bilumum Madeni Eşya Sanatkarları Odaları Birliği için uygulanmaz. Bu Birlikte İstanbul Esnaf ve Sanatkar Sicil Müdürlüğüne bağlı bir sicil müdür yardımcısı görev yapar.

Geçici Madde 5- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

a) Yıllık aidatlarını, 31.12.2003 tarihine kadar ödemeyen oda üyelerinin, bu tarihten önceki dönemlere ilişkin yıllık aidat borçları ve gecikme zamları,

b) Katılma ve eğitim paylarını, 31.12.2003 tarihine kadar ödemeyen oda, birlik ve federasyonların, bu tarihten önceki dönemlere ait katılma ve eğitim payı borçları ve gecikme zamları,

2004 yılına ait yıllık aidat, katılım payı ve eğitim payları asıllarının üç ay içinde ödenmesi kaydıyla terkin olunur.

31.12.2003 tarihinden önceki dönemlere ait yıllık aidat ve gecikme zammı borcu olup oda tarafından kanuni yollara başvurulduğu halde adresinde bulunamayan ve gayrifaal olduğu anlaşılan üyeler oda yönetim kurulunca tespit edilerek sicil ve oda üyelik kayıtlarının silinmesi için sicile bildirilir; bu şekilde yapılan terkin işlemlerinin Sicil Gazetesinde yayımı ücretsiz olarak yapılır ve harç alınmaz.

Geçici Madde 6- 15.8.2005 tarihine kadar, yapılacak güncelleme çalışmaları sonucunda aktif üye sayıları 100'den az olan odalar, Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında Bakanlıkça tespit edilir ve bu odalar mahkeme kararına gerek kalmaksızın kendiliğinden fesih olmuş sayılırlar ve durum Bakanlık tarafından ilgili birliğe bildirilir. Bu odalar hakkında ilgili birlik tarafından bu Kanunun 15 inci maddesinin son fıkrasındaki fesih ile ilgili hüküm uygulanır.

Geçici Madde 7- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 507 sayılı Kanuna göre tesis edilmiş bulunan ajanlıklar kendiliğinden lâğvolur ve haklarında bu Kanunun 15 inci maddesinin son fıkrasındaki fesih ile ilgili hüküm uygulanır. Ajanlık üyeleri 15.8.2005 tarihine kadar, sicil tarafından bu Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen esaslar dahilinde ilgili odalara devir ve kayıt edilir. Bu işlem için üyelerden herhangi bir ücret alınmaz. Bu ajanlıkların üye kayıt defterleri bağlı olduğu birlik tarafından muhafaza edilir.

Geçici Madde 8- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 507 sayılı Kanuna göre büyükşehir statüsündeki illerin il merkezlerine dahil ilçelerde kurulmuş olan odalar ile daha sonra büyükşehir dahil edilen ilçelerde kurulmuş odalar mevcut üyelerini muhafaza ederler. Ancak, daha sonra yapılacak yeni üyelik kayıtlarında bu odaların çalışma bölgesinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlar isteklerine göre bu odalara veya büyükşehir sınırları içinde kurulu bulunan ilgili odaya sicil tarafından kaydedilir.

Geçici Madde 9- Sicil Gazetesinin elektronik ortamda yayımlanmaya başlanmasından önce yayınlanmış nüshaları Bakanlık ve Konfederasyonun gözetim ve işbirliğinde elektronik ortama aktarılır.

Geçici Madde 10- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce genel sekreter, genel sekreter yardımcısı ve sicil memuru olarak atanmış olanlarda bu Kanunda belirtilen nitelikler aranmaz; sicil memurları sicil müdürü olarak atanmış sayılır.

Geçici Madde 11- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler çıkarılıncaya kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 12- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ilçelerde kurulu bulunan ve üye sayıları 100'den aşağı olan odaların, toplam üye sayıları 100'den aşağı olmaması şartıyla 2005 yılı Ekim ayında yapacakları genel kurulları öncesinde müşterek genel kurullarını yaparak birleşmeleri halinde karma oda olarak devam ederler.

Geçici Madde 13- (Ek: 10/9/2014-6552/78 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmesi gerektiği hâlde ödenmemiş olan, bu Kanun hükümlerine göre esnaf ve sanatkârların üyesi oldukları odalara aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Konfederasyona olan katılma payı borçları asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; birinci taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı üçer aylık dönemler hâlinde sekiz eşit taksitte ödemeleri hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacakların ve borç asıllarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmesi gereken toplam tutarın birinci taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde, ödenmesi gereken tutardan %10 oranında indirim yapılır.

Bu madde hükmünden yararlanılabilmesi için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Madde kapsamında ödenmesi gereken tutarların maddede öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmaması, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmaması şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

Yürürlük

Madde 77- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 78- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**5362 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5362 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Anayasa Mahkemesinin 30/9/2005 tarihli ve E.: 2005/78, K.: 2005/59 sayılı Kararı	54 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi	21/7/2006
5615	69 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi	1/1/2007 tarihinden geçerli olmak üzere 4/4/2007
5728	50, 58	8/2/2008
6552	Geçici Madde 13	11/9/2014
6585	68 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi	29/1/2015
7144	6	25/5/2018
KHK/700	49	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7152	Ek Madde 1	30/11/2018